

Børnehjem og bedrag

Om at adoptere i Nepal

Dansk fotojournalistik
i Nepal

Undergrundsrock i
Kathmandu

Tourist Year 2011

Flygtning fra Bhutan
i Nepal

Homoseksuel i Nepal

NEPAL VISION

Kolofon:

Udgivet af:

Dansk Nepalesisk Selskab
Bladet sendes til alle
medlemmer samt personer i
Danmark tilknyttet Nepal.
Oplag 500 eksemplarer.

Dansk Nepalesisk Selskab
har til formål at fremme
dansk-nepalesisk samarbejde
om bæredygtig udvikling,
turisme, samhandel, kultur,
m.m. Selskabet er upolitisk.
Selskabets formål fremmes
gennem oplysende virksomhed
på hjemmeside, medlemsblad
og møder m.m. såvel i Danmark
som i Nepal, samt gennem
samspil med andre beslægtede
foreninger og organer i
Danmark og Nepal.

Selskabet holder årligt en
række møder, hvor der
gennem foredrag og billeder
oplyses om forskellige sider
af nepals kultur, natur og
historie.

Bestyrelse:

Formand: Thomas Glerup
Næstformand og kasserer:
Birgit Nielsen
Øvrige bestyrelse: Knud
Verner Johansen, Finn
Thilsted, Anne Mette Nordfalk,
Lone Petersen, Dorte Just,
Pia Torp

Adresse:

Karlsbergvej 85
Askildruop
8940 Randers SV
e-mail: thomas@nepal.dk

Website:

www.nepal.dk

Medlemskab:

Enkeltpersoner: 170 kr.
Par: 220 kr.
Firma: 420 kr.
Konto nr.: 1551-2207885

INDHOLD:

- Side 3: Formanden har ordet
- Side 4: Flygtninge fra Bhutan
- Side 7: Nepalesisk køkken
- Side 8: Homoaktivister i Kathmandu
- Side 9: Fest for den levende gudinde
- Side 10: Konfliktløsning for fremtiden
- Side 11: Dansk fotosamarbejde med Nepal
- Side 14: Kathmandu Rocks
- Side 16: I skalkeskjul - Fra asken i ilden
- Side 20: Vores livs rejse til Nepal
- Side 21: Arrangementskalender 2011 DNS
- Side 22: I Nepal på motorcykel
- Side 25: Luft under uglevingerne
- Side 26: Er landsbyudvikling for amatører?
- Side 30: Mit Drømmeland
- Iværksætter i Nepal
- Side 32: Et Lille bidrag
- Side 33: Tordendragens land
- Side 34: What I heard in Nepal

Formand
Thomas Glerup
Telefon: 21 62 20 60
E-Mail:
thomas@nepal.dk

Næstformand, kasserer
& medlems håndtering
Birgit Nielsen
Telefon:
44 44 14 72, 40 75 28 58
E-Mail: birgit@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Sekretær
Knud Verner Johansen

E-Mail
knudverner@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Lone Petersen

Telefon: 26 29 71 77
E-Mail: lone@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Finn Thilsted

E-Mail
finn@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Dorte Just

Telefon: +45 60 77 68 52
E-Mail: dorte@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Anne Mette Nordfalk

Telefon: +45 31 45 02 28
E-Mail: mette@nepal.dk

Bestyrelsesmedlem
Pia Torp
Telefon: +45 26 29 71 77
E-Mail:
pia-torp@hotmail.com

Nepal Vision redaktør
Knud West Hansen
Telefon: 40 27 30 69
E-Mail:
knud@nepal.dk

OBS! Den samlede bestyrelse takker Maria Løkke Rasmussen, som efter mange års tro tjeneste ikke længere er med i redaktionen af Nepal Vision. Maria har gjort et stort stykke arbejde, og vi håber at hun fortsat vil finde tid i hendes tætte tidsplan til at skrive til bladet fremover.

HEDDER DET SOLIDARITET, NÆSTEKÆRLIGHED, BEREGNING ELLER BLOT ANSTÆNDIGHED?

Skal u-landsbistand være et socialistisk projekt, eller er det noget som vi alle har en aktie i?

Som formand for Dansk Nepalesisk Selskab er jeg, via vores kollektive medlemskab, blevet valgt til medlem af det nyetablerede råd i den bistandsorganisation, som jeg siden min barndom har kendt under navnet Mellempøkeligt Samvirke. I dag hedder den MS ActionAid, og det må jeg nu vænne mig til at sige sammen med alle de andre smarte forkortelser der findes i den branche.

Jeg havde på forhånd ikke meget kendskab til organisationen, udover at jeg i min barndom lærte, at det var dem som sendte u-landsfrivillige til Afrika og gjorde en indsats for at hjælpe de fattige. Senere har jeg naturligvis også hørt om alle de tåbelige fejl, man har begået i sin velmenende dumhed på diverse udviklingsprojekter. Havde jeg ikke selv prøvet at etablere en virksomhed i et udviklingsland, ville jeg måske også konkludere, at bistandsarbejdet ikke var umagen værd, og at pengene alligevel går tabt i korrupsion og administration.

Nytter det overhovedet noget? Der er ikke tvivl om, at u-landene var bedre stillet, hvis vi rev vore unfair handelsbarrierer ned og begyndte at handle med dem. Det kan kun gå for langsomt, og mon ikke vi alle var bedst tjent med den løsning? (Der er jo trods alt også nogle interessante markeder i udviklingslandene.)

Men vi bliver nød til at hjælpe dem på vej, så de kan etablere en produktion. Der kræves et minimum af finansiering, kvalitetsstyring, logistik, administration osv. Alt sammen discipliner som kræver uddannelse og infrastruktur (f.eks. noget så simpelt som strøm).

Bedre end sit rygte

Derfor kræves der fortsat hjælp, og lad dig ikke bilde ind, at den ikke hjælper. Bistands-

hjælpen er langt bedre end sit rygte.

Ifølge de undersøgelser, jeg har fået af MS, tror f.eks. langt de fleste af os, at kun en trediedel af børn i U-landene har adgang til en skole. Virkeligheden er, at hele 88% af alle børn i udviklingslandene er tilmeldt en skole.

Over halvdelen af danskerne tror, at kun halvdelen af befolkningen i udviklingslandene har adgang til rent vand, at levealderen er under 55 år, og at kun ca. halvdelen af den voksne befolkning kan læse. I 1990 havde 71% adgang til rent vand og i 2004 havde 80% adgang. Gennemsnitsalderen i udviklingslandene er 65,2 år, og mellem 71 og 80% af den voksne befolkning i udviklingslandene kan faktisk læse.

Vi har altså hjulpet nogen. Verdens fattigdom er faktisk faldet fra 28% i 1990 til 19% i 2004.

Tal som altså vil overraske rigtig mange af os, men som også viser, at der er meget endnu at gøre for at nå FN-målet i 2015 på en halvering af fattigdommen til 14%.

Hvad kan vi gøre?

Indtil vore politikere får ændret på de internationale handelsregler, må vi private borgere benytte de eksisterende kanaler til at bekæmpe fattigdom.

Som sagt tror jeg på, at handel er løsningen. Jeg kan se, at min virksomhed i Kathmandu, skaber arbejdspladser og indkomst til mine ansatte.

Handel er også at købe en rejse til landet og bruge penge på guider og hoteller. Turismen er Nepals næststørste indtægtskilde, og der er hårdt brug for flere turister. (Vi er jo også mange som har oplevet hvor velkomne de er:-)

Derudover drejer det sig om alle hjælpeorganisationerne,

som gør et stort og værdifuldt arbejde. Der findes heldigvis mange, og ja, kvaliteten kan variere, og ja, de bruger penge på at administrere og kontrollere hjælpen. Men de er der alle med eet formål: "At hjælpe!"

Tonen er skærpet

Det er klart, at jeg også fornemede den frustration og vrede over nedskæringerne af vores statslige bistandsbudgetter i MS Actionaid. Nedskæringer som jeg ikke tror at nogen er særligt stolte over, og som nok heller ikke giver prestige ude i Verden.

Nedskæringerne er imidlertid en realitet, og det hjælper jo ikke meget at diskutere, om de skal gøres om. Det ser ud til, at de danske vælgere har valgt at acceptere dem, og man skal sikkert ikke forvente, at en ny rød regering sætter bistandshjælpen op som det første.

Det lader til at dansken generelt er mindre og mindre optaget af, hvordan vore medmennesker har det i vores omverden, og tonen bliver for mig at høre skarpere og skarpere over for "de fremmede". Jeg spørger mig selv, om det er fordi danskerne bliver mere egoistiske, eller om det er fordi de er begyndt at frygte for deres egen velfærd?

Frygt er en reel følelse, som man må tage alvorligt. Derfor nytter det ikke noget, at vi, der mener at vi skal give mere, fryser af "racisterne" og forarges i retfærdig harme. Vi må argumentere for, at det er mindst lige så farligt ikke at hjælpe. Det er mindst lige så farligt at have stadigt mere sultne fremmede til at stå uden for vore grænser og se ind på vores velstand (Selv om den skrumper.)

Farligt og dumt!

Det er ikke alene farligt, det er også dumt!

Vi har selv brug for at vækste vore markeder, og vi burde derfor se U-landene som en mulighed istedet for en fare.

Vi burde investere i u-landene med henblik på at øge vores markeder, når deres størrelse stiger.

Individuelt ansvar

Men det er altså ind til videre, op til os som individuelle borgere, om der skal gives mere til de fattige. Det er der da heldigvis også rigtig mange af os som gør. Det viser den ene rekordindsamling efter den anden. Derfor lyder min opfordring til jer alle: "Meld jer ind i en hjælpeorganisation og støt med flere penge!" Det hjælper, og det er nødvendigt for at bekæmpe fattigdommen.

Kald det hvad du vil!

Gør det, hvad enten du kalder det solidaritet, næstekærlighed, almindelig anstændighed eller beregnende egoisme. For mig er sagen alt for vigtig til at den kan blandes med partipolitik. Bistand er ikke hverken et socialistisk eller et liberalt projekt. Det handler om at bekæmpe fattigdom og om at investere i fremtiden.

Uanset om vi stemmer rødt eller blå, så bygger vi vores danske samfund på værdier som ytrings- og trosfrihed, demokrati og lige ret for loven. - Ikke smålige diskussioner om hvem der er nærig eller ej.

Og hvis du mener, at du kan bruge os andre som også føler en veneration for Nepal, så meld dig ind i foreningen. Og brug så netværket til at lære om landet og til at finde ud af, om du kan hjælpe blot ved at besøge landet een gang til som turist, eller om du skal hjælpe på anden vis.

Thomas Glerup
Formand

Solar kogeapparat der bruges af hele familien.

Uddeling af fødevarerhjælp

Sprogundervisning før afrejse til tredie land

Livet i lejrene

FLYGTINGENE FRA BHUTAN I NEPAL - MULIGHED FOR EN NY TILVÆRELSE

Skrevet af Finn Thilsted, tidligere ambassadør i Nepal
Alle billeder taget af Finn Thilsted
Juli 2010

Fornylig besøgte jeg nogle flygtningelejre i Jhapa-distriktet omkring byen Damak ikke langt fra den indiske grænse i det østlige Nepal. Det var et meget positivt besøg, fordi stemningen blandt flygtningene var fuld af håb om en løsning på deres langvarige flygtningesituation.

I 1988 besøgte jeg første gang det smukke og spændende kongedømme Bhutan. Landet leder tanken hen på Shangri-La i Himalaya med høje vilde bjerge, frugtbare dale og majestætiske buddhistklostre, Dzongs, samt en venlig befolkning. Jeg skulle på trekkingtur, og da jeg arbejdede i Bangladesh, blev jeg inviteret til middag hos ambassadøren for Bangladesh, en af de dage jeg var i landets hovedstad Thimphu.

Blandt gæsterne var bhutanesiske embedsmænd, og jeg fik lejlighed til at høre om landet og befolkningen. Jeg blev hurtigt klar over, at der var spændinger mellem landets forskellige befolkningsgrupper.

Jeg fik fortalt, at landets herskende befolkningsgruppe bestod af bhutanesere, som praktiserer buddhisme og som der har rødder i Tibet. De kaldes Drukpas i modsætning til den del af befolkningen, Lhotshampas, der kommer fra lavlandet, taler nepali og er hinduer. Drukpas var meget optaget af deres religion og kulturelle traditioner, og de var bekymrede over, at deres lille gruppe på 600.000 kunne blive domineret af den stigende strøm af Lhotshampas fra Nepal og Indien. Jeg kunne godt forstå deres bekymring.

Da jeg kom til Nepal i 2005 blev jeg klar over, at der i syv forskellige lejre omkring byen Damak befandt sig omkring 105.000 flygtninge fra Bhutan. Det var Lhotshampas, som var kommet hertil i begyndelsen af 1990'erne. Jeg huskede godt, at jeg i 1991, da jeg fortsat var i Bangladesh, havde læst om disse flygtninge, men der var så

meget andet der optog verden, herunder Golf-krigen, så historien om flygtningene fra Bhutan kom ikke ud til verden.

Historien om flygtningene er kompliceret, og jeg kan henvise til detaljer i bogen "Unbecoming Citizens" af Michael Hutt. Kort kan det siges, at Drukpas og den bhutanesiske regering i slutning af 1980'erne i stigende grad var blevet bekymret over strømmen af illegale immigranter i lavlandet. Regeringen søgte gennem lovgivning omkring statsborgerskab, sprogkrav og påklædningskoder at kontrollere Lhotshampas. Stramningen omkring statsborgerskab ramte også Lhotshampas, der havde boet mange år i Bhutan. Det kom til alvorlige sammenstød mellem de to befolkningsgrupper i efteråret 1990, og en strøm af Lhotshampas flygtede til Indien. De fik imidlertid ikke lov til at etablere lejre og blev transporteret til Nepal. I 1991 anmodede den nepalesiske regering UNHCR (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees) om hjælp, og lejre blev opført.

Her har flygtningene siddet lige siden. De er blevet pas-

Gadebillede fra en flygtningelejr.

set af UNHCR med midler fra donorlande som Australien, Canada, Danmark, Holland, New Zealand, Norge og USA, og har modtaget fødevarerhjælp fra WFP (World Food Programme) finansieret af donorlande.

Den nepalesiske regering har den holdning, at flygtningene fra Bhutan, der i øvrigt etnisk og sprogligt ikke er forskellige fra befolkningen i Nepal, hvor de har fundet tilflugtssted, er bhutanesere, og at deres situation var forårsaget af den bhutanesiske regering. Den nepalesiske regering har stillet et område til rådighed, hvor flygtningene kan være i lejre, men ønsker, at de rejser tilbage til Bhutan så hurtigt som muligt.

Den bhutanesiske regering har den holdning, at kun nogle få af flygtningene er bhutanesiske statsborgere og har ikke villet tage nogen tilbage. Der har igennem årene været mange forhandlinger mellem de to landes regeringer om at finde en løsning, men intet er sket.

Mit besøg i lejrene var oplysende, fordi forholdene er gode med rene og pæne hytter, adgang til vand, et skolesystem, der sikrer at de unge får en god

uddannelse samt sundhedsklinikker. Der hersker lov og orden i lejrene, og uro og kriminalitet er begrænset.

Den nepalesiske regering har ikke tilladt, at flygtningene arbejder uden for lejrene, og de har kun et lille stykke jord omkring deres hytter, hvor de dyrker grøntsager. Nogle forhold synes dog bedre end uden for lejrene. Blandt de ting jeg så, var jeg fascineret over de solarkogeapparater, som flere benytter for at spare på træ som brændsel.

Stemningen i lejrene har i mange år været trykket på grund af de manglende resultater i forhandlingerne med de bhutanesiske myndigheder og udsigten til at skulle fortsætte med at sidde i lejrene. Stemningen er imidlertid nu skiftet og er fuld af håb; håb om at kunne skabe en ny tilværelse i et tredjeland. Det skyldes, at en række donorlande, herunder Danmark, har tilbudt at lade flygtningene komme til disse lande. Der er allerede rejst 30.000 hovedsagelig til USA, der har lovet at tage mere end 66.000; ca. 300 er rejst til Danmark.

Programmet med at give

flygtningene mulighed for at rejse til tredjeland startede i 2007. Der var i begyndelsen betydelig modstand fra grupper blandt flygtningene som så en risiko for, at presset på den bhutanesiske regering ville forsvinde, ved at flygtningene rejste til tredjeland. Oplysning og eftertanke, herunder at der fra tredjeland er langt større mulighed for gennem værtslandets regering at fremme flygtningenes sag, gjorde det klart for flygtningene, at der var tale om et reelt tilbud, som de burde sige ja tak til.

Det er især de unge, som er interesseret i at få mulighed for at skabe sig et normalt liv i et andet land, selvom det ikke er let at omstille sig fra en flygtningelejr i Nepal til et vestligt land. De ældre er mere tøvende. De befinder sig klimatisk og kulturelt i omgivelser de kender og har ikke lyst til at komme til et fremmed land. På den anden side er de heller ikke interesseret i, at familierne splittes, hvilket er sket for nogle.

Omkring 70.000 har tilkendegivet, at de gerne vil rejse, og antallet stiger løbende. Et stort maskineri med UNHCR, IOM (International Organization for

Migration) og modtagerlandenes immigrationsmyndigheder sikrer at omkring 400 flygtninge nu hver uge rejser fra Nepal. Processen rummer i Nepal forberedelse til modtagerlandet herunder sprogundervisning og oplysning om kulturelle og praktiske forhold - omfattende jobansøgning, boligforhold, skoleforhold, indkøb, transportsystemer og påklædning. Desuden foretages en meget grundigt sundhedsundersøgelse. Stemningen er positiv, fordi oplysninger fra dem der allerede er rejst er lovende; dette gælder også dem der er i Danmark.

Med denne nye udvikling forventes det at lejrene om nogle år vil være så godt som tomme. Sammenlægning af lejre er allerede begyndt, og donorerne og UNHCR er også begyndt at tænke på, hvorledes der findes en passende ordning med den lille gruppe, der vil være tilbage. Det er donorerne og UNHCR's ønske, at de tilbageblivende integreres i lokalsamfundet således, at de kan klare sig selv og at dette triste kapitel om flygtningene fra Bhutan i Nepal kan afsluttes.

MED BRAHMA I DET NEPALESISKE KØKKEN

Når man skal tilberede nepalesisk mad er det vigtigt at have god tid og sikre sig at alle ingredienserne er tilstede. En anden væsentlig ting er at bruge en tykbundet stor gryde, så er det ikke vanskeligt at brune løg og kød, og det brænder ikke så let på.

Her bringes et par opskrifter fra mad kurset, andre vil følge på et senere tidspunkt.

Før det egentlige måltid serverer nepaleserne en masse forskellige snacks med grøntsager, fisk og kød. I dag skal vi lave MOMO med TOMAT ACHAR

Det foretrukne kød er nok hakket svin, svin og kalv eller kylling.

Lav bare en god portion dvs. af ca. 1 kg. kød

Det er meget svært at give nøjagtige mål og mængder, da det også afhænger af ens smag og hvor stærkt man ønsker at lave sin mad.

Kødet håndøstes med ca. 2 finthakkede løg, adskillige fed hvidløg og et pænt stykke ingefær ligeledes finthakket i food processer. Nu tilsættes et par tsk. spidskommen (jeera), gerne momo masala så salt og

lidt olie. Ælt det godt sammen og lad det hvile.

Dejen laves af ca. 1 kg hvedemel, der blandes med vand og 2 spsk. olie.

Dejen skal være meget smidig og må ikke hænge i.

Den deles nu i små kugler, som rulles ud ret tyndt. Herpå lægger man en lille portion kød, og dejen lukkes ved at den foldes på toppen.

Nu anbringes stykkerne i en momo pot, hvori de skal dampkoges 10-15-minutter.

De skal endelig spises mens de er varme, og man spiser mange ad gangen.

I mellemtiden har vi tilberedt vores tomat achar. 7-8 friske tomater anbringes i kogende vand så skindet kan fjernes. Tomaterne hakkes meget fint og koges derefter med olie, chili og hakket hvidløg.

Til sidst kommer evt. lidt spidskommen og hakket ingefær ved. Som et ekstra raffinement kan tilsættes ristede knuste sesamfrø.

KHASIKO SAAG (LAM I SPINAT)

Det er at foretrække at bruge en lammekølle som skæres ud i passende tern. Gem endelig benet og flæk det et par gange,

da det giver den rigtig gode smag til retten.

Nu skal du bruge et par snittede løg, som brunes i olie i en stor gryde. Når det har taget lidt farve tilsættes det finthakkede hvidløg og rister lidt endnu. Derefter tilsættes chili, gurkemeje og ca. 3-4 hakkede tomater og når det har stegt lidt kommer kødet i. Det er vigtigt at gryden er varm så kødet kan steges godt på alle sider. Giv det endelig tid, da der vil udvikles en del væske, som gerne må fordampes.

Når det ser fint ud tilsættes yderligere spidskommen, garam masala og salt. Lidt koriander (dhanya) kan også bruges, hvis man har lyst. Kødet steger i ca. 30 min., hvor det er tid at tilsætte den hakkede spinat. Hvis frossen fjern så meget vand som mulig, yderligere lidt spidskommen kan tilsættes. Kødet steger færdig til det er godt mørt.

Denne ret giver ikke noget sovs, så hvis man ønsker det kan der tilsættes 2 spsk. Tyrkisk yougurt.

CHIMALAYA stands for hand-crafted, high-quality, global lifestyle products made from natural and organic materials for your home and inner well-being.

We take great pride in sharing fine products made by diligent indigenous people around the world.

And we give back in order to support a good life and the education of children.

www.chimalaya.com

© Mikael Habekost

HOMOAKTIVISTER, DANSKERE OG PARLAMENTSMEDELEM ANHOLDT I KATHMANDU.

Tirsdag aften samlede en større gruppe mennesker sig foran indenrigsminister Bhin Rawals kontor i Kathmandu for at demonstrere. De ville have ham i tale og vise deres utålmodighed med hans behandling af de transseksuelle i landet.

Med rettens ord
Trods en højesteretsdom i 2007 satte en stopper for seksuel diskrimination i Nepal og samtidig gjorde "det 3. køn" offentligt anerkendt, nægter den kommunistiske indenrigsminister Bhin Rawal at følge denne afgørelse. I stedet ignorerer han de homo- og transseksuelles rettigheder og nægter at lave identifikationspapirer og pas til de transseksuelle, med "det 3. køn" påskrevet. Alle landets distrikter vil reelt kunne udføre dette arbejde, men indenrigsministeren nægter at underskrive og sende de nødvendige tilladelser.

De transseksuelle kan uden pas og identifikationspapirer ikke få arbejde, få adgang til uddannelsessystemet, åbne bankkonto, rejse eller få medicinsk hjælp. Så til trods for at retten er på deres side, er de transseksuelle efterladt uden muligheder, så længe de ikke kan få papirer

der giver dem en identitet.

Den folkevalgte Sunil Babu Pant, Nepals første åbne homoseksuelle folkevalgte parlamentsmedlem og stifter af Blue Diamond Society(BDS), mødte derfor sammen med omkring 70 homoaktivister op foran ministerens kontor for at vise deres utilfredshed.

Demonstrationen blev dog hurtigt opløst af politiet, der anholdt og tilbageholdt Sunil og aktivisterne i fire-fem timer. To danskere var også blandt de tilbageholdte aktivister - jeg var ikke en af dem! Politiets begrundelse var, at demonstrationen forstyrrede ro og orden og ikke var tilladt på pågældende sted.

Tavs presse

I går var stemningen på BDS's kontor ansændt. Alle havde vi enten en telefon i øret eller sad med fingrene på tasterne. Alle i forsøg på at få styr på hvordan situationen kan løses og i forsøg på at få historien ud til forskellige medier. Flere pressemeddelelser blev sendt ud, og Sunil lavede en offentlig erklæring. Den bekendtgjorde bl.a., at Sunil sammen med repræsentanter fra 40 distrikter

er gået i sultestrejke, i desperat forsøg på at få opmærksomhed på problemet.

Benægtelse

Hele situationen viser desværre, hvordan den politiske situation er i Nepal. Selv til trods for henstilling fra både præsidentens og premierministerens kontorer til Bhin Rawal om at gøre det nødvendige, for at de transseksuelle kan få deres officielle papirer, nægter indenrigsministeren at gøre det. Selv samme minister der snart skal lede en regeringsdelegation fra Nepal til UN.

Mikael Habekost har siden juli 2010 undervist som volontør for UNCHR i Kathmandu. Han skriver ofte og underholdende om sine oplevelser i Nepal på sin blok: <http://mikaelseventyr.blogspot.com> hvorfra vi med hans tilladelse har "sakset" disse to indlæg.

©Anup Manandhar

FEST OG FARVER FOR DEN LEVENDE GUDINDE

Nepals helligdage kan være svære at finde rundt i. Der er mange! Nogle bliver vurderet højere end andre, forskelligt alt efter hvem du spørger. Enkelte dage kan få byen til at lukke helt ned og andre bemærker man næsten ikke. Men uanset anledningen er der ingen tvivl om at helligdage og særlige festivaler er langt mere betydningsfulde end vi er vant til hjemme i Danmark.

I fredags var en af de mere "usynlige" af slagsen. Det var dagen hvor nepaleserne velsignede deres huse og biler. Bilerne fra kontoret skulle på skift ind og velsignes, hvorefter de blev pyntet med røde og hvide bånd forest, som symbol på at bilen nu var velsignet. Samme røde og hvide flag og bånd hang over hele byen.

Ugen før spærrede kvindernes dag hele byen af. Festklædte kvinder i røde sarier var overalt i byens gader. Især koncentreret omkring byen hinduistiske

templer.

I dag var det Indra Jatra Festival der fyldte byen. Noget der heller ikke gik helt så ubemærket hen. Tværtimod er det en af de helt store festivaler i byen. Festivalen hvor den levende gudinde Kumari kommer ud af sit hus på Kathmandu Durbar Square. Festen hvor høstens guder fejres og hyldes.

Store dele af byen summede af at noget var i vente. Ikke mindst forstærket af de utrolig mange kampklædte politimænd, der stod over det hele omkring den gamle del af byen. De stod tæt langs vejene, flere veje var spærret af og der var usædvanligt, selv for Kathmandu, mange mennesker på gaden. De fleste gående i én retning. Nemlig mod området omkring Durbar Sq.

Vi selv fandt plads på pladsen foran det gamle kongepalads. Så langt politiet ville lade os komme frem. Pladsens paladser og templer var alle blevet malet og pyntet til den specielle

årlige begivenhed. Et stykke derfra i den anden ende af pladsen sad og stod hundredevis af farvestrålende festklædte nepalesere tæt i håb om at komme så tæt på Kumari som muligt. Noget der måske kun sker én gang i løbet af et liv. Stemningen på pladsen var positivt stemt. Alle glædede sig til den store begivenhed. Alle landets prominente personer begyndte ligeledes at indfinde sig omkring de historiske bygninger ved Kumaris hus.

Festlighederne begyndte med høje tilråb og tre store trævogne blev kørt frem for at køre Kumari rundt, da hun ikke må røre jorden. Desværre stod vi for langt væk i folkemængden til, at vi kunne se så meget af festlighederne. Selv ikke på skuldrene af hinanden var det nemt at se hvad der foregik. Men stemningen var ikke til at tage fejl af. Det var uden tvivl fest i luften og alle strakte hals og tæer for at komme så tæt på som muligt.

Da selve ceremonien var overstået, Kumari tilbage i hendes hus og alle de prominente gæster eskorteret ud igen, kunne vi komme tæt på pladsen hvor festlighederne var foregået. Stemningen var stadig præget af festen og overalt omkring os var der mennesker. Guder blev tilbedt og offergaver handlet. Hele området havde stemning som et nepalesisk svar på et tivoli. Alle var glade og opløftede efter den store begivenhed. Selv maste vi os gennem masserne i det tempo de tillod. Alle de små gader gennem Kathmandus gamle bydel Thamel var tæt pakkede med mennesker på vej hjem fra festen, eller videre til yderligere fejringer af de forskellige gudebilleder der var blevet sat op i byen. Alle med store tilfredse smil på deres læber.

Om en lille måned starter Nepals helligste og vigtigste helligdage. Nemlig Dasain, der uden tvivl kommer til at forvandle byen til en fest og fejring.

Kalpna Karki

Anjan Kumar Daha

Bhola Nath Mahat Chhetri

Bhakta Bahadur Bishwakarma

KONFLIKTLØSNING FOR EN BEDRE FREMTID

Foto og tekst af
Thomas Glerup

“Vi har været her i over 4 uger og vi er trætte og savner vores familier”, siger de samstemmende som det første da jeg møder dem.

Fire unge fra Nepal på konfliktløsningskursus i Danmark. Kurset afholdes af The Danish Institute for Human Rights i København. Det henvender sig til personalet i organisationer som arbejder i lokale, regionale eller nationale destruktive konflikter der truer udvikling, menneskerettigheder eller miljøet.

Kurset består af 5 moduler som giver praktiske værktøjer til konfliktløsning i deltagerens daglige arbejde. Det være sig kommunikation, forhandling, konflikt analyse, analyse af interessenter og værktøjer til udvikling af strategier for konfliktløsning og fredsopbygning.

Jeg indleder med et åbent spørgsmål:
“Hvad er jeres baggrund?”

Jeg hedder Bhakta Bahadur Bishwakarma, og arbejder for Nepal National Dalit Social Welfare Organization (NNDSWO), en NGO der arbejder for Daliternes sag i Nepal. (yderst t.h.)

Jeg er jurist og hedder Bhola Nath Mahat Chhetri. Jeg arbejder for Informal Sector Service Centre (IMSEC) med at udvikle vores nationale retsvæsen og administration. (midten t.h.)

Jeg hedder Anjan Kumar Dahal og arbejder med Human Rights i Center for Legal Research and Resource Development (CeLRRD) (midten t.v.)

Og, jeg hedder Kalpna Karki. Jeg arbejder med rettigheder til jord og fordelingen af den i Community Self Reliance Centre (CSRC)

“Hvad anser I så for de største problemer for Nepal netop nu?”

Det må være den udbredte mangel på tillid i vores samfund.

Det forhindrer den politiske stabilitet som vi har så hårdt brug for, til at skabe vækst og udvikling.

Der er ingen “rule of law”! Altså, loven følges ikke, og det har ingen konsekvenser for lovbrudene. Det medfører endnu mere korrupsion og det undergraver simpelthen samfundet.

Løvrigt kan vi høre fra de andre deltagere at det er samme problemer som de kæmper med i andre udviklingslande.

“Hvordan vil I bruge jeres viden når I kommer hjem?”

Vi har fået en masse værktøjer som vi kan bruge i vore organisationer.

På græsrodsniveau, som f.eks. metoden med at ansueliggøre forskellige konflikter ved at opsætte små skuespil på torvet i landsbyerne, og dermed starte en dialog.

Men det er også meget vigtigt at vi koordinerer vore indsatser med vores politiske ledelse i organisationen og de politiske interessanter vi har iøvrigt.

“Er I optimistister? Vil det lykkes for Nepal?”

Har vi noget valg? Det skal lykkes! Og ja, det tror vi på at det vil.

“Hvad skal der til for at det lykkes?”

Vi skal have vores forfatning på

plads, så vi har noget at bygge vores land på.

Lige nu er alt brudt ned, men der må også ryddes af vejen så der kan støbes et nyt fundament.

Vore valgte ledere må simpelthen træde i karakter og påtage sig lederskabet.

“Min erfaring at der kan mangle initiativ i nepaleserne. er det korrekt?”

Der findes initiativ, men alt er så fragmenteret.

Initiativet må komme fra nepaleserne selv, der er ikke andre, men vi har ingen kultur for at lede sammen.

Vi har i århundreder været ledet af enevældige konger, så der er meget vi som befolkning skal lære. For vi vil ha’ demokrati, og vi tror ikke på at der er nogen vej tilbage. Ungdommen bliver stærkere og stærkere og vi stiller flere krav. Der må og skal ske et skifte (læs generationsskifte.)

“Måske har I nu også set lidt af Danmark. Hvad synes I om det?”

I er selvfølgelig meget velhavende, men vi ser også meget ensomhed:

I går bare videre hvis I ser en gammel dame der falder, eller hvis I ser en der bliver arresteret og lagt i håndjern. Det ligger meget langt fra vores kultur, hvor alle forbipasserende ville reagere.

Måske har I for travlt, med at tjene alle de penge I har?

Således opfyldt af en stille optimisme og en lille een til eftertanke, siger jeg go’ tur hjem til vore gæster, og ønsker dem held og lykke med arbejdet. Og, så haster jeg ellers videre til næste møde...

Filt af 100%
ren naturlig uld
Håndlavet i Nepal

You have never felt better!

På Journalisthøjskolen i Århus uddannes nogle af verdens bedste fotojournalister - altså fotografer, der arbejder inden for mediebranchen. Et nyt samarbejde mellem den danske Fotojournalistuddannelse og den nepalesiske organisation Photo Circle skal give fotografer i Nepal mere viden og uddannelse.

*Af Søren Pagter
Leder af
fotojournalist-
uddannelsen
Danish School of Me-
dia and Journalism*

Det lille kontor på anden sal i byen Patan ved Kathmandu er tætpakket af cirka 20 fotografer. Strømmen er netop forsvundet, så mit oplæg kan ikke vises via projektoren. Tilhørerne må følge oplægget direkte fra computerskærmen. Med strømmen røg netforbindelsen og dermed mine planlagte eksempler fra Fotojournalistuddannelsens danske hjemmeside. Udenfor dytter biler og motorcykler om kap med mine ord. Jeg kaster mig ud i en forklaring af mulighederne i et samarbejde med Photo Circle.

En aften med lokale fotografer

Photo Circle er en uformel sammenslutning af cirka 100 fotografer og fotointeresserede fra Nepal. Organisationen er stiftet af NayanTara Gurung Kakshapati og Bhushan Shilpakar - begge meget aktive indenfor den unge spirende musik- og kulturscene i Kathmandu. Med baggrund i NayanTaras arbejde som fotograf og Bhushan arbejde som designer mødtes de med andre foto- og kunstinteresserede og fandt et behov for fælles udvikling og inspiration. For cirka tre år siden stiftede NayanTara og Bhushan derfor Photo Circle og begyndte at arrangere månedlige møder for fotointeresserede.

Nu sidder jeg så foran de mest aktive fotografer i Photo Circle

og fortæller om planerne for et dansk støttet udviklingsprojekt. Igennem den danske organisation Center for Kultur og Udvikling er Fotojournalistuddannelsen blevet bedt om at lave workshops og lignende for lokale nepalesiske fotografer. Målet er en højere grundlæggende

uge i Kathmandu går med at køre igennem byens heftige støvtæppe bag på en motorcykel for at komme fra det ene møde til det andet. Jeg er hos Kathmandu Universitet for at tale med dem om en egentlig fotolinie på skolen. Jeg er hos Nepal Press Institute, som

Konkret arbejde
Sammen med NayanTara og Bhushan begynder jeg at lægge konkrete planer for workshopsene, der skal afholdes i det næste års tid. Vi udvikler et månedslang grundkursus for de mindre rutinerede fotografer og et længere master

class program for de mest talentfulde. Vi drømmer om fotoudstillinger og en bog, der præsenterer fotohistorier fra Nepal. Vi lægger budgetter, blandt andet skal der være råd til en generator, så strømafbrydelser ikke stopper workshopsene. Vi diskuterer indhold, behov og muligheder. Det er sjovt, og vi inspirerer hinanden.

Jeg får et større indblik i Photo Circles aktiviteter. Udover de månedlige møder, har de lavet mange spændende ting. De har blandt andet samarbejdet med UNESCO om at lave en kæmpe fotoud-

stilling, de har holdt workshops, hvor nogle af historierne er endt i Nepals engelsksprogede aviser, og de har lavet en fotobog om bedstemødre. Det er en spændende partner, vi har fået.

Pludselig er der ikke tid nok. Det er lørdag, og jeg skal allerede hjem om søndagen. En uge i Kathmandu er slet ikke nok. Nu var vi lige så godt i gang med planlægningen af kurserne. Vi kunne sagtens blive ved. Resten må laves via Skype. Det er fantastisk at finde en samarbejdspartner på den anden side af jorden, hvor arbejdet med ideerne bare flyder. Danskere og nepalesere har samme humor - en vigtig ingrediens, når man skal arbejde sammen.

Læs mere om Photo Circle på <http://www.photocircle.com.np/>
Læs mere om Fotojournalistuddannelsen på <http://www.journalisthøjskolen.dk/> og <http://www.danishphotojournalism.com>

DANSK FOTO- SAMARBEJDE MED NEPAL

viden om fotografiet - ikke kun teknisk og historisk, men også som et kritisk udtryksmiddel. På længere sigt arbejder vi hen imod en egentlig Nepalesisk fotouddannelse - og udveksling af fotografer og undervisere mellem Danmark og Nepal.

Det får jeg forklaret fotograferne, og på det varme kontor vender netforbindelsen tilbage. Endelig kan jeg også vise eksempler på projekter lavet af danske fotostuderende. Interessen for uddannelse er stor, enkelte af fotograferne vil gerne til Danmark og gå på vores internationale linie. Vi taler om muligheden for scholarships og om livet i Danmark. Det bliver en lang udbytterig aften. Til slut får jeg lejlighed til at se enkelte af de nepalesiske fotografers billeder. Jeg giver feedback og lærer en masse om livet i Nepal igennem deres historier.

Te, støv og møder
Te, masser af te og masser af møder. Det meste af min

Journalisthøjskolen tidligere har samarbejdet med, og som allerede uddanner journalister i hele Nepal. Det giver mig et godt indblik i journalistuddannelse og medier i Nepal.

Begge steder er de positive overfor vores ideer, men der er selvfølgelig ikke umiddelbart penge til rådighed. Vi bliver enige om at vurdere, hvordan de første kurser går, før vi beslutter os for at arbejde mod en egentlig uddannelse.

På den danske ambassade bliver vi tilbudt kaffe, men jeg vælger teen. Det hører sig ligesom til, når man holder møde i Nepal. Ambassaden er med til at bevillige pengene til projektet. Til vores overraskelse skal samarbejdet mellem Fotojournalistuddannelsen og Photo Circle begynde allerede nu og være afsluttet inden foråret 2012. Projektet er således et år kortere end forventet. Så er det bare om at komme i gang.

KATHMANDU ROCKS! KATHMANDU'S UNDERGROUND SCENE

Nepalesisk musik - det er lyden af "Resham phree ree ree" akkompagneret af lyden fra en sarangi og en madal-tromme, eller måske lyden af melodierne fra Bollywood og Kollywood filmene. Men, måske er det ikke sådan længere! Et stigende antal unge nepalesere tiltrækkes af undergrundsmiljøet og lytter til musik, som lyder som noget der dunder bag døren til et dansk teenageværelse og som er langt fra vores normale opfattelse af nepalesisk musik. Udviklingen er ganske ny og vokser – på trods af ustabiliteten i landet.

Den spæde start –

fra kopi til selvstændighed

Det hele er kun 10 år gammelt og stadig centreret omkring Kathmandu og kun en håndfuld bands, der jævnligt spiller koncerter. I 90'erne var der ellers en række bands, der spillede koncerter med covernumre af store Heavy Metal bands. Til et hvert show hørte man altid Iron Maiden og Metallica numre. Men der var ikke mange bands, som lavede deres egen musik eller egne plader.

Men ved indgangen til det nye millennium skiftede det hele. Dødsmetal bandet "Ugrakarma" (betyder noget i retning af ekstrem karma) udgav en plade med navnet "Himalayan Metal of Death" og "Kathmandu Rocks" blev dannet - en organisation, der

siden har støttet og ledet gennem arrangement af koncerter og udgivelse af plader og publiceringen af Nepals første metal/rock blad.

Siden er antallet af bands der kæmper og laver deres egen musik steget.

Og så var der selvfølgelig internettet. Som Prateek Raj Neupane, tidligere medlem af Ugrakarma og stadig aktiv i andre bands, siger "Teknologien og specielt internettet har virkelig hjulpet bandene og dem som er involveret i hele miljøet. Det gør det muligt for dem at blive forbundet med folk fra undergrundsmusikscenen udenfor Nepal og dele deres kunst med andre."

Scenen i dag – vokseværk, ærgerrighed og diversitet
Avishek KC, forsanger i de to bands "E.Quals" og "Lost Oblivions" beskriver det nuværende miljø som "småt, men stærkt voksende både med hensyn til antal bands og folk der kommer til koncerterne. "Jeg kan huske at der skulle dukke nok tilskuere op til at vi kunne starte koncerterne og det var ikke mere end hundrede der dukkede op. Og i løbet af kort tid var der pludselig mere end fem hundrede til koncerterne, som ville gå amok, hvis vi bare blev lidt forsinket", siger han. Desuden laver flere bands deres egne plader og musikvideoer. "Det vigtigste skridt bandene har taget

senest er at lave videoer. Det viser hvor meget de gerne vil det selv om de næsten ikke tjener nogen penge på det", siger Prateek Raj Neupane.

I løbet af 2010 alene forventes flere bands - Jindabaad, Stairs of Cirith, E.Quals, and Binaash og mange flere at udgive plader. Pranjal Ghimire, et medlem af Kathmandu Rocks som går til mange koncerter, tilføjer – "Det er ikke kun antallet af udgivelser, som er interessant, men også diversiteten. Alt skabes her fra kunst rock til brutal dødsmetal. I et miljø hvor originalt materiale kommer alt for sjældent, er dette en væsentlig udvikling"

Fremtiden – problemerne, troen og stædigheden

Men mulighederne for et band er tvivlsomme. Specielt når hele landet er i totalt kaos. "Med en så svag økonomi ville det være tåbeligt at forvente et godt og sundt og professionelt miljø her. For en musiker, er der ikke nogen økonomisk gevinst overhovedet" klager Pranjal.

Og så er der selvfølgelig det uudgælelige – at folk forlader Nepal – inklusive musikere, tilskuere og organisatorerne, som alle kunne gøre det hele endnu bedre. Men på trods af alle forhindringerne er der stadig nogen hårdtarbejdende og talentful-

Store navne

Antim Graham, E.Quals (Vhumi, Lost Oblivion), Jinda-baad!!!, 72Hrs, Gothica, Stairs of Cirith
Og bands på vej op: Binaash, Black Sins Immortal, Garudh, Horny Monks, Hatebook

Links

www.ktmrocks.com
www.facebook.com/ktmrocks

de musikere og bands i Kathmandu, som bærer fanen med kreativitet og engagement og som elsker det de gør. Avishek opsummerer det hele – "Vi arbejder så hårdt for det vi tror på - og det er vores musik. Selv om vi kæmper med 18 timers strømafbrydelse og vi må leve med de fuldstændigt manipulerede mediers non stop politiske bull-shit, vokser bandene stadig, og de bliver stadig mere seriøse og laver bedre og bedre musik!"

I skalkeskjul - fra asken i ilden

Det kan umiddelbart se ud som lykken for et barn at blive samlet op fra gaden i Kathmandu og installeret på et børnehjem. For mange gadebørn følger der imidlertid andet med dette skifte end et tag over hovedet og mad på bordet. Konsekvenserne af et børnehjemsophold kan være mindst ligeså vidtrækkende som at bo på gaden. Og giver i værste fald livslange traumer.

- af Julie Damgaard

I am okkkkkkkk.
Det er lang tid siden, jeg har modtaget så glad en besked fra Shiva. Faktisk har de mails, jeg det sidste halve år har fået fra ham, været fyldt med

bekymringer, sorg og angst. Det børnehjem, han har været tilknyttet, siden han ikke var andet end en stor dreng, har han haft forbud mod at komme på. De børn, han betragter som sin familie, og som han er vokset op sammen med, har han kun set nu og da, når han har undervist de mindste på den lokale skole. Shiva er blevet udelukket fra det eneste fællesskab, der har givet ham en identitet. Og den, der har udelukket ham, er præcis den samme, som burde have været taget hans interesser – nemlig manageren af børnehjemmet.

Shiva er 21. Han underviser på St. George School i Kathmandu, men har ambitioner om at blive statsautoriseret revisor. Han er en slank, ung mand med bløde krøller og et genert smil. Han er ikke helt nem at komme ind på livet af, men er

man der først, er det for livtid. Han er et af de få gadebørn i Kathmandu Valley, der er på vej et bedre sted hen. Han har sin egen lejlighed – eller værelse rettere – som han for nyligt er begyndt at dele med en af de andre drenge fra børnehjemmet, der også er 'flyttet hjemmefra' for at starte en videreud-

dannelse. Han har et mål og efterhånden også selvtillid nok til at nå derhen. Men vejen har været lang, og den har været fyldt med huller; nogle så dybe,

at det kan være svært at fatte, hvordan han er kommet op.

Håbet

Børnehjemmet, Shiva har boet på størstedelen af sit liv, hedder SPB. Hjemmet blev stiftet i 2003 af en hollandsk mand, Henk M., med fokus på at hjælpe gadebørn, hovedsageligt drenge, til en bedre tilværelse. På hjemmet, der dengang bar navnet HJ, fik børnene tag over hovedet, mad og skolegang – alt sammen med hjælp fra privatsponsorer i Holland. De havde hvert et sponsorbarn, som de jævnligt overførte penge til via en bankkonto i Holland. Kontoen var oprettet af en ven af Henk, og

Henk havde direkte adgang til den. Selvom den lokale, nepalesiske NGO, der havde det overordnede ansvar for børnehjemmet, ikke var begejstret for

denne ordning, var det Henks vurdering, at han kun således kunne sikre sig fuld kontrol med økonomien. På grund af den udbredte korrupsion i Nepal stolede Henk ikke på sin NGO. Han holdt konsekvent organisationen et skridt fra livet. Det skulle senere vise sig, at der var andre årsager til det end frygten for at blive snydt økonomisk.

Henk var ofte 'på gaden', og antallet af børn på hjemmet voksede støt. Henk havde brug for flere og flere midler til at få det til at løbe rundt og etablere en hjemmeside på internettet, hvor han 'reklamerede' for den gode sag. Han fik kontakt med adskillige unge frivillige fra Holland, der gerne ville hjælpe til på hjemmet, og som bragte både penge, tøj og andre ting med sig, når de kom til Nepal. En af de frivillige, Hilde B., fik sågar sine forældre – Joke & Frits B. – involveret i arbejdet, og de indgik en aftale med Henk om at etablere en hollandsk NGO, en såkaldt Stichting. Det var i 2006. Alle pengegaver blev nu overført til denne NGOs bankkonto. Henk havde stadig fuld adgang til kontoen, men skulle som noget nyt aflægge regnskab for de brugte midler. Langsomt gik det op for den hollandske NGO, at tingene ikke kørte helt efter bogen. Henk bad om flere og flere penge fra donorerne, men gav ikke information om, hvad de blev brugt til. Forholdet mellem Henk og Stichting blev i stigende grad anspændt.

Tvivlen

Joke rejste til Nepal som frivillig i fire måneder hen over sommeren 2006. Det, hun oplevede, var i hendes øjne utilfredsstillende. Børnene gik i skole, men klarede sig dårligt. Uddannelsesmæssigt haltede de slemt bagefter deres jævnaldrende. Der blev ikke fulgt ordentligt op på lektie-læsningen. Samtidig havde hun fornemmelse af, at noget andet i huset ikke var i orden. En svag mistanke om seksuelt misbrug af drengene begyndte at røre på sig, men hun havde ingen egentlige beviser. Hun følte sig utryg ved Henk, og det endte med, at hun forlod huset i frustration i august. I november 2006 afbrød Henk formelt samarbejdet med

den hollandske NGO. Blandt personer i sit private netværk fandt han selv nye donorer, og nogle af disse tog initiativ til at åbne en bankkonto, som alle sponsormidler herefter blev overført til.

På det tidspunkt arbejdede to unge hollandske piger – Eveline og Ellie – som frivillige i huset. På trods af Henks brud med den hollandske Stichting holdt de løbende kontakt med Joke og Frits. Det var fra Eveline og Ellie, at de første egentlige meldinger om seksuelt misbrug af drengene kom. De var overbeviste

om, at Henk var pædofil. På det tidspunkt – hen mod slutningen af 2006 – gjorde han ikke meget for at skjule sine handlinger. Han drak tæt og havde et skema hængende på sit kontor med information om, hvornår han ville have 'besøg' af den og den dreng på sit værelse. Shiva var hans favorit. Han havde flere billeder af Shiva stående fremme på sit skrivebord med blomsterkrans omkring.

Visheden

Eveline og Ellie tog som de første - i samråd med drengenes lektiehjælp, Bala G. – kontakt til de lokale sociale myndigheder. Herefter blev der iværksat en undersøgelse af Henk. Politiet og de sociale myndigheder brugte nogle måneder på at samle beviser nok og greb i begyndelsen af februar 2007 Henk på fersk gerning sammen med Shiva. Sagen kørte ved retten i Kathmandu i over et år, før Henk endelig i 2008 blev idømt 9 års fængsel. Sagen blev lagt i hænderne på tre dommere. En

af dem forsøgte at presse Joke og Frits for penge mod at gøre dommen hårdere.

Hvis ikke et par unge frivillige havde grebet ind overfor Henks misbrug af drengene, kunne dette misbrug muligvis stadig have fundet sted. På Henks

computer fandt politiet et større antal filer med børneporno, som han over årene havde delt med sit 'netværk'. Det samme netværk, der havde været med til at støtte hjemmet økonomisk. At det lykkedes at stoppe overgrebene på børnene, betød imidlertid ikke, at problemerne på hjemmet var overstået.

Efter Henks arrestation trak de fleste sponsorer sig ud. Mange, fordi de var rædselsslagne og frustrerede over, at deres penge var gået til at støtte et ulovligt foretagende – andre sandsynligvis for ikke selv at havne der, hvor Henk var havnet. Joke & Frits B. måtte af egen lomme lægge et større beløb for at sørge for, at hjemmet kunne køre videre, mens de med lys og lygte ledte efter en sponsor, der kunne træde til. Løsningen blev den hollandske, humanitære organisation ChildRight Fund, der i 2008 underskrev en foreløbig 3-årig kontrakt med SPB om sponsorering af huset, herunder husleje, lønninger,

skolepenge, mad, tøj, bøger og lægehjælp. Det var nødvendigt at starte på en frisk, og således blev der oprettet en ny NGO; huset skiftede navn fra HJ til SPB. Samtidig blev børnene flyttet til en ny skole. Tilliden til den tidligere skoleleder var svækket gevaldigt, efter at det var kommet frem, at han havde kendt til de seksuelle overgreb på drengene, men intet gjort.

Forventningen

Det lykkedes herudover at finde et hollandsk ægtepar – Hans & Martine – der var parate til at rejse ud og overtage managerstillingen efter Henk. Det viste sig dog snart, at ægteparret ikke kunne magte det daglige arbejde, og de endte med efter blot få måneder i Kathmandu at returnere til Holland og overlade den daglige drift til børnenes lektiehjælp, Bala G.. Bala var på det tidspunkt blot 21 år – ikke stort ældre end de ældste drenge på hjemmet. Sammen med Bala rykkede børnene til et nyt hus i nærheden af Bhatkopol. Det var en stor lettelse for dem at flytte fra det hus, hvor misbruget havde stået på. Bala var med til at sørge for, at drengene fik psykologisk bistand, og da jeg besøgte hjemmet igen i sensommeren 2009, var det en helt anden flok børn at komme tilbage til.

Bekymringen

Her kunne historien være endt så lykkeligt, men sådan gik det ikke. Allerede omkring årsskiftet 2009/10 begyndte der at komme bekymrede meldinger fra drengene om Balas opførsel. Han kunne forsvinde i flere dage fra hjemmet, uden at nogle – ikke engang hans familie – vidste, hvor han var. Han var utilregnelig, og både ham og hans kone kunne finde på at behandle børnene som deres 'små slaver'. Da min veninde A besøgte huset i december 2009, fortalte hun mig, at hun havde mistanke om at Bala røg hash, en hel del faktisk. I det forløb, der herefter udspillede sig, kom Shiva igen til at spille en central rolle. Han havde lånt Bala en USB-nøgle i forbindelse med noget arbejde, Bala skulle have gemt, og havde fået nøglen tilbage med nogle filer, som utvetydigt var forfalskede regnskaber. Shiva var

gået dokumenterne igennem og havde kontakten Joke og Frits for at fortælle, at han havde en formodning om, at de penge, børnehjemmet hver måned modtog fra ChildRight, ikke blev brugt på det, Bala hævdede. Der blev iværksat en undersøgelse, og det stod hurtigt klart, at der manglede adskillige bilag for udgifter, Bala påstod at have haft. Af uudgrundelige årsager valgte bestyrelsesformanden for den nye NGO at holde hånden over Bala og ikke følge op på sagen.

ChildRight truede med at trække sit sponsorat, med mindre der kom orden i økonomien og papirerne, men det var op ad bakke at få bestyrelsen til at gøre sit arbejde. Månederne gik og situationen tilspidsedes. Shiva skrev til mig, at Bala var blevet så rasende på ham over beskyldningerne om korrupsion og bedrageri, at han havde forbudt ham at sætte sine ben på børnehjemmet. Og at han endvidere havde talt med skolelederen på St. George og anmodet om at få Shiva fyret fra jobbet som underviser. Shiva var ulykkelig. Forestillingen om at miste sit job og derved sin indkomst, ikke at kunne få hjælp til sin videre uddannelse og ikke at måtte se sin 'familie' gjorde ham nærmest desperat. Hans

angst for Bala skinnede igennem stort set alt, han fortalte. På en fortrolig chat tog han dog mod til sig og skrev, at det stod klart, at Bala havde spillet store summer op på kasinoer i Kathmandu. Penge, der var øremærket driften af hjemmet.

Frygten

Der begyndte også at komme mails fra de andre drenge – bange mails om at de frygtede, at Bala skulle finde ud af, at de skrev, men at nogen måtte gøre noget, for det var ved at løbe af sporet på SPB. Bala havde solgt store dele af inventaret, han var voldelig, og de havde oplevet, at der dukkede fremmede personer op midt om natten på børnehjemmet. Personer, der havde jaget børnene ud af deres senge, for selv at sove der. Situationen syntes at eskalere.

Det hele endte en nat for blot nogle få måneder siden, hvor Bala pakkede alle sine ejendele og gik under jorden. Da det forlød, at han var væk, begyndte der at dukke folk op, som han skyldte penge. Skolen, de ansatte, flere leverandører. Det viste sig, at Bala hen over et halvt år havde fortalt alle den samme historie – at han ikke længere modtog det månedlige bidrag fra ChildRight og derfor ikke var i stand til at betale folk for deres ydelser. Sandheden

var, at han hver måned havde stukket pengene i egen lomme.

Hvad der er blevet af Bala er uvist. Politiet leder efter ham i Nepal, men hvor grundigt de går til værks er svært at sige. SPB har måttet starte forfra. Igen nedsættes der en ny bestyrelse og børnehjemmet har fået ny manager. Denne gang udpeget og ansat af ChildRight. Børnene kan – indtil videre – ånde lettere op.

Erfaringen

Ovenstående historie er ikke enestående. Den er et udmærket eksempel på de hundredvis af lyssky foretagender, der under dække af at arbejde for en forbedring af nepalesiske gadebørns vilkår, blot meler deres egen kage. Kathmandu har vist sig at være en taknemmelig 'havn' at operere fra. Hvis myndighederne ikke i udgangspunktet vender det blinde øje til, kan man altid betale dem til at gøre det. Hvert år stiger antallet af nepalesiske gadebørn med 3-500. Ud af de ca 5000 gadebørn, CWIN (Child Workers in Nepal Concerned Centre) skønner, der lever i Nepal, skal de 2000 findes i Kathmandu Valley. De kommer både fra Kathmandu og fra andre dele af Nepal.

Livet i landsbyerne er blevet gradvist hårdere – det kan være

svært at få en uddannelse, næsten umuligt at finde arbejde og der er ingen rekreative tilbud – og det lokker folk i alle aldersklasser til storbyen. Den udbredte fattigdom, ikke mindst i familier med kun én forsørger, tvinger samtidig ofte forældre til at sælge et eller flere børn eller aflevere dem på gaden, hvor de er overladt til en uvis skæbne. Det sker også, at børnene selv vælger at forlade familien på grund af dårlige sociale forhold, omsorgssvigt og/eller mishandling og tage med 'hververe' til Kathmandu i håb om at få et godt arbejde. Endelig bliver flere børn og unge sendt til hovedstaden som en form for beskyttende foranstaltning. Det skal sikre, at de ikke bliver indrulleret i den maoistiske hær som børnesoldater. Maoisterne rekrutterer gerne blandt befolkningen i Nepals landdistrikter.

Indsigten

I Kathmandu viser der sig hurtigt ikke at være nogle sikkerhedsnet. Børnene overlever via marginale økonomiske aktiviteter som at samle skrald, trække salgsvogne eller køre rickshaws, vaske op på hoteller eller tigge. De børn, der ikke allerede er kommet til Kathmandu i forbindelse med trafficking (ulovlig handel med og udnyttelse af børn), er afgjort i fare for at ende som ofre for 'børnehand-

del'. De er lette at lokke med løfter om mad, husly, skolegang, lægehjælp eller bedre indtjening. Børnehjem, der, som HJ, fungerer som skalkeskjul for illegal 'virksomhed' har med andre ord nem adgang til børn.

Ikke blot blandt vestlige NGO'er, men såmænd også blandt lokale er det en populær aktivitet at oprette børnehjem i Nepal. Der er over 1000 børnehjem i landet, 400 af dem i Kathmandudalen. Udover den indlysende problematik ved at en stor del af de børn, der bor på disse hjem, i realiteten ikke er forældreløse, kommer den problemstilling, at mange hjem ikke gør børnenes liv nævneværdigt bedre.

For en omfattende gruppe lokale fremstår børnehjemsinitiativerne som en god forretning. De køber børn direkte af forældrene for nogle tusinde rupees og sælger dem videre til et givent hjem med fortjeneste. Hjemmene profiterer så på deres side ved enten at sælge børnene videre i Indien eller bortadoptere dem til barnløse par i Europa eller USA, der ikke aner, at børnene stadig har forældre. Andre igen tjener – ligesom Bala – en formue på at stikke penge fra velmenende donorer og sponsorer i Vesten til side til sig selv.

Og så er der de pædofile. På trods af den nepalesiske regerings ratificering af ILO-konvention nr. 182 af 1999 om forbud mod og omgående indsats til afskaffelse af de værste former for børnearbejde (herunder seksuelt misbrug) samt de forpligtelser Nepal har som medunderskriver af Konventionen om Barnets Rettigheder, der bl.a. har til hensigt at beskytte børn mod seksuelle overgreb af enhver art, bliver der gjort alarmerende lidt for at komme de børnehjem til livs, der har pædofile ved roret.

Erkendelsen
Nepal har udviklet sig til et smørhul for folk, der samvittighedsløst begår forbrydelser mod børn. Det er let at sno sig i et system, der ikke kerer sig om lovgivning og regler på børneområdet. Og det er en ond spiral. For de børn, der bliver voksne i dette 'system',

ender ofte selv med at fortsætte overgrebene mod børn. De rekrutterer nye børnearbejdere, de køber og sælger børn – og de misbruger mindreårige seksuelt.

Der er ingen enkle løsninger. En 'oprydning' på området kræver politisk vilje og mod, samfunds- og lovmæssige reformer, en gennemgribende oplysningsindsats og måske en henstilling til det internationale samfund om at bruge sine udviklingsmidler mere fornuftigt. I stedet for at holde liv i alt for mange – mere eller mindre velfungerende – børnehjem, kunne man i stedet støtte familier direkte, via mikrolån eller andre ressourcer, der kan virke indkomstgenererende.

Hjælper man familien ud af socialt armod, er man ikke bare med til at sørge for mad på bordet, man giver også børnene mulighed for skolegang, og sidst men ikke mindst mindsker man frustrationer og spændinger i hjemmet; frustrationer, der kan føre til børnemishandling. I sidste ende burde det afholde forældre fra desperate løsninger og børn som Shiva fra gaden – og dermed få antallet af illegale tiltag i Nepal til at dale.

Julie Damgaard Nielsen er tidligere frivillig på børnehjemmet HJ. Hun ankom til Kathmandu to dage efter Henks arrestation og var tilknyttet hjemmet i et par måneder. Hun har siden haft løbende kontakt med børnene.

Litteratur:

Subedi, Govind: Trafficking and Sexual Abuse among Street Children in Kathmandu, ILO/IPEC Publication, Kathmandu, Nepal, 2002

Verbakel, Wilko & van Klaveren, Susan: Mushrooming orphanages – The Use(lessness) of children's homes in Nepal, Nepali Times #387, Feb 2008

Williams, Michael F: Kathmandu Kids – Fighting to Offer Children a Brighter Future, Nepali Times #483, Jan 2010

Opråb til folket!

Dansk Nepalesisk Selskab vil gerne opfordre dig og alle organisationer og enkeltindivider til at samle en foredragssække for næste år. Nepals Turistår 2011.

Har du, eller kender du nogen som har, en god fortælling eller driver et spændende projekt i Nepal, så giv os et tip, eller endnu bedre: Fortæl dem at de bør holde et foredrag, og at vi gerne vil arrangere det.

Vi har lokaler og vil annoncerer arrangementet. Vi vil endvidere forsøge at formidle disse foredrag til andre foreninger som f.eks. aftenskolerne.

Send dit tip eller meld dig selv til os på:
thomas@nepal.dk
eller ring til
Thomas Glerup på 21 62 20 60.

Jathie, Sune Emil og Kim Marcussen på deres tur til Nepal hvor de mødte deres nye lillesøster Asha Ida Marcussen.

VORES LIVS REJSE TIL NEPAL.

Formålet med rejsen var ikke trekking, rafting eller nogle af de andre fantastiske aktiviteter man kan foretage sig i Nepal, men adoption.

Vi rejste i starten af juni måned 2010 og da vi stod med benene plantet på nepalesisk jord, så var kontrasterne til livet på Fyn, hvor vi bor, meget store. Vi følte os hensat til scenen i en film hvor agenten er landet et fjernt og eksotisk sted for at udføre sin mission, men med den forskel at vores mission var langt fredeligere, men samtidig for os uoverskuelig og lige vigtig.

Alt var meget anderledes – trafikken var kaotisk og tilsyneladende uden regler, byplanlægning så ikke ud til at findes, maden var anderledes, menneskene så anderledes ud, sproget var uforståeligt, fattigdommen var meget synlig og temperaturen lå omkring 36-40 grader. Foruden en masse andre ting, som andre der har været i landet vil kunne nikke genkendende til.

Bag ved os lå et årelangt forløb med adoptionsansøgning, godkendelse, møder, venteliste og en masse andre ting, som hører med til det at adoptere - og efter alt dette, så stod vi nu endelig i Kathmandu ved foden af Himalaya. Dagen efter ankomsten til

Kathmandu tog vi, med et fly, videre til en lille by i det sydlige Nepal, Bhairahawa, som ligger tæt på grænsen til Indien og som i øvrigt, så vidt vi kunne forstå, anses som Buddhas fødeby eller egn.

Vi havde vores base i Bhairahawa de næste 4 dage. Det var meningen vi i bil skulle videre ud til børnehjemmet i Lawalparasi samme dag vi ankom til Bhairahawa, men pga. en maoistisk blokade i området, var det ikke muligt. Blokaden betød, at hvis man kørte bil i området, så ville der blive kastet sten eller det der var værre. Så vi blev på hotellet den første dag. Alle butikker – ja alt, var lukket ned.

På dag 3 i Nepal så vi endelig vores vidunderlige datter, Asha, for første gang. Det var en fantastisk oplevelse og kan sidestilles med fødslen af vores biologiske søn, Sune Emil. Det var nærmest uvirkeligt for os endeligt at være nået dertil. Asha betyder i øvrigt håb på flere sprog.

Forholdene på børnehjemmet var langt bedre end vi havde forestillet os efter at have set hvor ufattelig fattigt der var i denne del af Nepal, hvor mennesker lever langs vejkanterne og klarer sig gennem livet med de afgrøder de kan dyrke og de små forretningsmuligheder der er.

Vi blev meget varmt modtaget på børnehjemmet, hvor kun forstanderen og vores ledsager fra AC Børnehjælp kunne engelsk. På en eller anden måde lykkedes det dog at kommunikere med alle – ikke mindst ved hjælp af det Lego vi havde med fra Danmark og som blev en stor begivenhed for både børn og personale, som aldrig havde set de farvede klodser før.

Det er ikke muligt at finde ud af hvor Ashas snart 3-årige liv egentlig er startet og forløbet indtil hun i en alder af ca. ½ år blev afleveret på børnehjemmet. Det eneste vi ved er, at hun kommer fra området i en radius på 1 times kørsel fra Lawalparasi og er blevet bragt til børnehjemmet af en NGO'er fra en ukendt organisation. Dette til trods for, at der har været gennemført en omfattende undersøgelse for at klarlægge hendes baggrund. Hendes baggrund er meget typisk for de børn som bortadopteres.

Vi besøgte børnehjemmet i 2 dage, hvorefter vi efter en meget bevæget afsked med alle, rejste tilbage til Kathmandu for at få de officielle papirer ordnet. Man finder hurtigt ud af, at myndighederne i Nepal arbejder på anderledes præmisser end i Danmark. Der er ved de officielle kontorer meget lange køer

overalt og det er langt fra sikkert at man, selvom man stiller sig i kø om morgenen, kommer frem og får ordnet sine ting inden der er lukket igen. Der er f.eks. kun ét kontor i Nepal hvor man kan få udstedt et pas.

Vi kom heldigvis, pga. god planlægning fra AC Børnehjælps side, udenom køerne og direkte ind og tale med de myndigheder vi skulle tale med og der var ingen problemer overhovedet.

Mens det praktiske blev ordnet, forsøgte vi som familie at finde en form for rytme og ro sammen, så vi alle kunne vænne os til at være blevet 4 i familien. Vi fik også mulighed for at opleve livet i Thamel i Kathmandu og alt i alt gik også dette over al forventning. Vi blev godt modtaget alle steder, om end det vakte megen opsigt, at vi kom med et barn som ikke lignede os.

Når vi 1. november fejrer Ashas 3 års fødselsdag, så er der gået 5 måneder siden vi besøgte Nepal. Oplevelserne hænger stadig fast på nethinden og vi ser frem til om nogle år at rejse tilbage til Nepal hele familien og opleve landet igen. Vi har skrevet en blog om vores oplevelser, som kan læses på: www.marcussenweb.net.

Familien Marcussen

Arrangementskalender Foråret 2011

Mikrofinans – spekulation eller udviklingsværktøj

Oplæg v/ kommunikationsansvarlig Gullmai Sørensen
Andelskassen Oikos www.oikos.dk

Århus: Torsdag 27.01.2011 kl. 19.30

Det økumeniske Center, Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N

København: Mandag 31.01.2011 kl. 19.30

Airtiki lokaler, Nytorv 7, baghuset, 1450 København K

Kristjan Edwards

Om Wildlife, Tigertops og om at vokse op i Nepal

København: Mandag 10.02.2011 kl. 19.30

Airtiki lokaler, Nytorv 7, baghuset, 1450 København K

Børge Lykkegaard

Sabitris børnehjem. Et SUG-projekt i Kathmandu

København: Onsdag 23.02.2011 kl. 19.30

Airtiki lokaler, Nytorv 7, baghuset, 1450 København K

Århus: Torsdag 25.02.2011 kl. 18.30

Hovedbiblioteket, Møllegade 1, 8000 Århus C.

Klavs Becker

*60 Året for Klavs Becker-Larsens forsøg
på at bestige Mount Everest*

København: Mandag 14.03.2011 kl. 19.30

Airtiki lokaler, Nytorv 7, baghuset, 1450 København K

morten og Sabina Rolsted

om vores møde med Nepal - og Danmark!

København: 11.04.2011 kl. 19.30

Airtiki lokaler, Nytorv 7, baghuset, 1450 København K

Århus: Torsdag 14.04.2011 kl. 18.30

Hovedbiblioteket, Møllegade 1, 8000 Århus C.

Generalforsamling

Med spisning

København: 03.05.2011 kl. 19.00

Airtiki lokaler, Nytorv 7, baghuset, 1450 København

Hold dig opdateret på www.nepal.dk

Kort om adoption...

I Juni 2010 stoppede flere lande, herunder også Danmark, for adoption fra Nepal efter kritik af Nepals håndtering af adoptioner. (se <http://www.familiestyrelsen.dk/nyheder/nyheder/adoption-fra-nepal-indstilles-indtil-videre/>).

Indtil videre er der suspenderet for adoption fra Nepal og kun de familier der havde fået barn i forslag, kan rejse ud og hente deres børn.

Situationen for de resterende familier på ventelisten er derfor meget uklar.

Vil man adoptere et barn, skal man henvende sig til Familiestyrelsen (se <http://www.familiestyrelsen.dk/adoption/3/>) Selve adoptionen sker sædvanligvis gennem én af de to adoptionsformidlende organisationer i Danmark - AC Børnehjælp eller Danadopt.

Selve forløbet er opdelt i 3 faser.

I fase 1 ansøges der og der foretages en individuel vurdering af om man lever op til kravene om alder, samliv, helbred etc.

I fase 2 skal man følge et obligatorisk adoptionsforberedende kursus.

I fase 3 tilmelder man sig ved én af de to organisationer og

der foretages igen en individuel vurdering af hvilken ramme man kan blive godkendt til at adoptere indenfor. Herefter kan man komme på venteliste til det land man ønsker at adoptere fra.

De forskellige lande stiller forskellige krav til ansøgerne, som man skal kunne leve op til. Det kan være alt fra alder, helbred, at man skal være gift, at man skal have et arbejde eller at man f.eks. skal være kristen. Det er meget forskelligt fra land til land.

Ventetiden er også forskellig fra land til land.

På et tidspunkt får man stillet et barn i forslag. Accepterer man barnet er der herefter forskellig ventetid igen før man må tage afsted og hente barnet.

Når man er afsted for at hente barnet, så kræver nogle lande at man skal være der i en periode, mens andre kun kræver at man er der indtil formalia er i orden.

Nepal er på et område meget forskellig fra andre lande, da der er en politik om, at hvis der i forvejen er et barn i familien, så skal barnet der adopteres være modsat køn.

Få sikrædd ersyet din Nepal rejse

Hvis Jysk Rejsebureau er vi specialister i rejser til Nepal og har et stort udvalg af anko rejsepakker, treks, raftingture, naturoplevelser mv. og har tilmed et servicecenter i Kathmandu. Mange af vores rejsekonsulenter har selv rejst i Nepal og deler gerne ud af deres erfaringer og gode råd.

Læs mere om vores rejser til Nepal på www.jysk-rejsebureau.dk.

Jysk rejsebureau
med rejser

Århus: 86 18 24 88 | Aalborg: 99 12 33 36 | Et rum og et hjerte: 86 18 42 88

I NEPAL PÅ MOTORCYKEL

Tekst og foto
Torbjørn C. Pedersen

Det var d. 30. marts 2010, min Australiske ven Cam og jeg trillede vores to motorcykler hen over grænsen til Nepal. Det var sent ude på aftenen, og det var meget mørkt. Det var støvet. Der var mange skygger omkring os, og flere af dem bar på tunge læs, mens andre trak overlastede cykler ind og ud af støvet i mørket. Fælles for alle var stilheden.

Nepal Everest Base Camp

- Oplevelser og seværdigheder i Kathmandu
- Spektakulær flyvetur til Lhasa, 2.850 m.
- Til toppen af Gøkyu Ri med udsigt til Everest
- Turens højeste punkt: Kala Pattar, 5.545 m.
- Besøg i Thyangboche klosteret

24 dage fra 18.470,- DKK

TOPAS TRAVEL
Adventure since 1977

Vi var på en længere tur fra det sydlige Indien op og ind i Sikkim og derfra over grænsen til Nepal via Kakarbhitta. Vi stempede ud på den Indiske side, hvor turen tidligere bar præg af sygdom, affald, manglende hygiejne, dårlige veje og irriterende nysgerrige mennesker. Fra mørket kunne vi pludselig se en by, og før vi vidste af det, stod vi i Kakarbhitta – men hvor blev grænsevagten af? Tilbage igen. Vi vækkede en vagt og fik betalt for visum. Nu var vi officielt i Nepal!

Det var nu blevet endnu senere ud på natten, og vi fandt et sted at sove, før vi skulle på opdagelse i det mystiske land. Det vil sige at helt mystisk var det nu ikke, fordi Cam blev født i Nepal og boede i området omkring Tansen, inden hans forældre efter ca. fem år vendte tilbage til Australien. Cam havde derefter flere gange besøgt Nepal og tillært sig lidt af sproget og var derfor et fremragende følgeskab.

Den næste dag pakkede vi vore motorcykler og begyndte at køre mod Taplejung. Vores første stop blev i Ilam, og vi havde svært ved at vurdere, om forholdene havde ændret sig markant, eller om det hele var fri fantasi? Kun ca. 80 km østpå lå Indien. Men vi syntes at trafikken var blevet markant bedre, folk var venligere, maden var bedre og omgivelserne var grønnere. Vi var bestemt på en helt ny etape på vores rejse, og det var en ren fornøjelse at trille omkring på de små bjergveje mellem de uendelige te-marker. Vejene var gode og vejret var smukt. Det hele virkede bare lidt mere dejligt. Der var dog en lang barsk grusvej, som førte os til Taplejung, der ikke var lutter lagkage. Men vi har sidenhen lært, at man skal være lidt tåbelig for at køre dertil – de fleste flyver. Vores tåbeligheder førte dog til dejlige omgivelser i bjergene, hvor Taplejung bød på smuk og malerisk arkitektur i blå og røde farver samt flere venlige mennesker.

Nogle dage senere var vi tilbage i lavlandet på vej mod Kathmandu. Vi drejede nordpå ved Bardibas og fik en unødvendig hård men absolut uforglemmelig god tur igennem et mindeværdigt landskab. Først igennem et nærmest magisk skovlandskab indhyllet i en tynd tåge. Men skoven forsvandt og de gode veje blev hurtigt afløst af dårlige grusveje. Vi stoppede et par gange for at vurdere, om vi skulle vende om, men så ændrede vejen foran os pludselig igen. Et skilt annoncerede, at en Japansk virksomhed havde stået for den kommende strækning, som førte op i bjergene, og der manglede ikke noget. Det var som om, vejen ikke hørte til de øvrige omgivelser. Den var fuldført til sidste detalje med autoværn, afmærkning og perfekt belægning. Vi nød bjergturen de kommende mange kilometer, indtil et nyt skilt lod os vide, at det Japanske projekt nu var slut. Det stemte meget godt overens med en mindre komfortabel vej – men nu igennem et nyt landskab. Vi passerede store vilde floder, høje bjerge, små landsbyer, marker, støv, sand og grus. Solen stod højt, og naturen var nær. Det var sent ud på aftenen inden luften begyndte at blive tyk og ubehagelig. Vi nærmede os Kathmandudalen.

Cam havde advaret mig men var selv af den overbevisning, at det denne gang var værre end han huskede. Der lå skidt og affald til alle sider, trafikken tog til og vejene var elendige. De mange fabrikker og især de mange køretøjer kombineret med den relativt stillestående luft i dalen var ikke specielt

imødekommende. Vi havde udset os Thamel som vores destination i Kathmandu. Thamel var tyk af turister og alt hvad der skal til for at tilfredsstille selvsamme folkefærd. Massage og euforiserende stoffer blev tilbudt på samlebånd, og larmen ville ingen ende tage. Men de levende omgivelser havde på samme tid sin helt egen charme.

Ironisk blev det først flere dage senere, da jeg nåede til Bhaktapur, jeg fandt, hvad jeg troede jeg ville finde i Kathmandu. Den romantiske mystik, som jeg havde fyldt mit hoved med, var svær at spore i Thamel men let genkendelig i den velbevarede tidligere rival til magten i Kathmandu dalen. Der var charme, stemning, dufte, lyde og rigeligt med fremmed arkitektur til at mætte øjnene. Det blev min base, og jeg parkerede min motorcykel for i en kort periode at drage videre til fods i bjergene.

Med Yeti Airlines fra Kathmandu landede jeg kort efter i Lukla, som er den bjergby, der nærmest er udgangspunkt for enhver tur til Mount Everest. Jeg havde arrangeret en guidet tur til Everest Base Camp, og vi travede de kommende dage mellem de mægtige bjerge videre op, til luften blev tynd. Himalaya kan godt beskrives – men det er evigt lettere at se med egne øjne. Det er ganske simpelt fantastisk. Priserne er ligeledes fantastiske og det kan godt svare sig at forsyne sig godt i Kathmandu inden afrejse. Folket, som arbejder og lever i bjergene, er yderligere fantastiske og bærer ikke ualmindeligt 80 kg på ryggen op

af bjergene i nærmest umulige forhold.

Efter 12 smukke dage savnede jeg ikke luften i Kathmandu – men det var min eneste vej til Bhaktapur, hvorfra rejsen fortsatte. De skiftende vejforhold bragte os til Chitwans elefanter, Kinas tibetanske grænse, Manakamanas hellige tempel, Pokharas smukke sø og naturen omkring den. Men især vigtigt for mig var det at besøge Cams "Nepali mor" i Mayatari. Her levede hun og hendes familie i et landbrug, og gæstfriheden ville ingen ende tage. Det var dog ikke noget nyt, fordi vi havde oplevet en enorm gæstfrihed hvor end vi nåede frem, og det er vel i virkeligheden en stor del af landets personlige signatur.

Nepal har en særlig mystik, som har lokket mange nysgerrige mennesker til igennem mange år; Verdens højeste bjerge, yetier, en anderledes kultur, andre guder, meditation og meget andet har længe skabt rammen om en for nogen

uimodståelig mystik. Men i dag forekommer en ny mystik mig noget mere nærværende. Hvordan kan et land med så gode muligheder for turisme, udvinning af naturlige råstoffer samt rigdom ligge inde med så store vanskeligheder? Det venlige og gæstfrie folkefærd bliver med jævne mellemrum holdt gidsel, når de politiske fronter trækker linjerne op, og der meldes ud om national strejke. Strejker af den type, hvor der er delvis udgangsforbud og total kørselsforbud for hele landet i flere dage.

Load shedding er en anden ærgerlig men ganske almindelig oplevelse, hvor strømmen forsvinder fordi der simpelthen ikke er nok til alle. Men alligevel smiler børnene af fuld styrke. Der tudes ikke fordi man ikke har fået den sidste nye Nintendo Wii eller ikke må blive sent oppe. Den nye mystik ligger måske i hvor ægte lykke findes og hvordan verden endnu kan være så forskellig efter alle disse år.

Vores rejse sluttede ikke med Nepal. For efter at have tilbragt seks uger i det prægtige rige kom vi tilbage til Indien, inden vi fortsatte gennem Iran og Tyrkiet. Men ud af de fire lande skiller Nepal sig ud som sin egen, og jeg søger allerede imod en dag, hvor jeg kan vende tilbage. Og med det vil jeg afslutte med et citat fra bogen "Everest: The West Ridge" af Thomas F. Hornbien:

"But at times I wondered if I had not come a long way only to find that what I really sought was something I had left behind".

Det ukendte Nepal

Unik rejse til det ukendte Nepal med Homestay og lodges

- 1.-2. dag: København til Kathmandu
- 3.-4. dag: Kathmandu, Bungmati og Rakhna
- 5. dag: Nuwakot
- 6.-7. dag: Samari Bhanjyang
- 8. dag: Fishing og Trisuli floden
- 9.-10. dag: Bandipur og Pokhara
- 11.-12. dag: Chitwan
- 13.-14. dag: Hjemrejse

14 dage fra København fra kr. 13.980,-

Inklusiv: Flyrejse, rundrejse og overnatninger, bil med privat chauffør, morgenmad dagligt, 4 x frokost og 6 x aftensmad, gebyr til rejsegarantifond mm.

Nepal i Homestay lodges

Velkommen til os ny fern for op til Nepal uden for de rædler, her der normalt kommer kulturpenale. Vi har pt. to overnatningsmuligheder med et turde på vej, her man kan komme til som kulturpenale i bil, eller som traller via de små ukendte steder. Man overnatter i restaurerede landsbyhuse i de skurede byer, her der fins i forvejen fæder turist og hoteller. Ego oplever man det rege Nepal meget bag for turiststrømmen. Landsbyerne varierer fra småbyer til store landsbyer med skole, kowdyder og gamle kongedømme.

Saari Bhanjyang er en traditionel landsby, liggende i et af de sidste bjerges på koronatorer mellem Pokhara og Kathmandu. Saari er pitanti befolket af Tamag og Magar. Magarom er en stor befolkningsgruppe i midtbjergene, her de pitanti anses sig som høder, ksharlar og karar. Magarom er merejende heder og stier til alle hinduistiske byer i midtbjergene. Deres kan til flyde den smalle gamle landsby, Mawalat - og gamle saari varer også til bjergtop i Saari med til udgang til Mawalat, Gamsi og Annapurna, liggende blot fem timer gang fra Saari.

Se mere om trolingsrejer eller indrejser i ordet på www.nepal-sow.com eller på www.kiplingtravel.dk

Grupperrejser til Himalaya med dansk rejseleder:

Trekkingture med dansk rejseleder

- Everest base camp, 24 dage på lodges i det bedste af Himalaya, fra 16.500,-
- Mawalat med, 26 dage på Nepals sidste turiststræk 27.500,-
- Annapurna og Poon Hill, 14 dage med let vandring i det smukke Nepal 14.500,-
- Kanchenjunga base camp, 28 dage på det af det 14.500,-
- Blind Peak og Pokhara, 20 dage bjergtopper i Himalaya 27.500,-
- Lava Trek (og Snowman Trek i vinter), store bjerge det 45.500,-

Kulturrejser og rundrejser med dansk rejseleder:

- Kipling Nepal, 13 dage til den ukendte Nepal, fra 15.980,-
- India-Nepal, 14 dage med Bihar, Taj Mahal, Varanasi, Kathmandu 17.680,-
- Rajasthan - Maharajas Land, 14 dage rundrejse, fra 15.380,-
- Darjeeling, Siliguri og Bhatga, 16 dage fantastisk kulturrejse 24.980,-
- Kro-Vind-Nepal, 24 dage med Himalaya og Tibet 24.980,-

Tlf.: 47 16 12 20 - www.kiplingtravel.dk

LUFT UNDER UGLEVINGERNE

En systue langt ude på landet, har givet en flok damer fra dalitkasten Musahar et nyt liv.

*Af Anne Mette Nordfalk
Freelance skribent og ejer af
firmaet Musahar I/S*

Da jeg i 2007 drog til Nepal for at arbejde, havde jeg ingen planer om at skulle redde nogen. Jeg skulle bare ud og skrive spændende artikler og opleve en masse nyt og interessant.

Det kom jeg bestemt også til, men samtidig mødte jeg fattigdommen ansigt til ansigt og fik sat navne på nogle mennesker, som stadig lever i noget der minder om stenalderen. Særligt blev jeg facineret af en lille landsby, hvor indbyggerne alle var fra samfundets bund, tidligere gældsslavere og musespisere.

Landsbyens 22 familier levede af mændenes løsarbejde i byggeriet og kvindernes markarbejde. Når der ikke var arbejde sultede de. Når jeg kom på besøg sov jeg hos nogle af de dårligst stillede: Sita og Narayan, et ungt par med børn på alder med mine egne – men

vel ca. halvt så store. Unge Sita kunne ikke arbejde i marken, fordi hendes børn var små, og på den måde fik hun og hendes tændstiktynde børn endnu mindre mad end så mange af de andre.

Da jeg spurgte dem, hvad de gerne ville gøre for at forbedre deres situation, var det mest gennemgående svar "lære at sy". At være skrædder kræver ikke det store input, når man først har maskinen og har man ellers kunder nok, er det et rimelig profitabelt erhverv.

Da jeg i 2009 vendte hjem til Danmark havde jeg en tåget ide om, at hvis kvinderne kunne lære at sy, og at hvis jeg kunne finde en designer, der kunne finde på noget, de kunne sy, så kunne jeg måske give dem et permanent job. En eller anden rar hindugudinde må have holdt hånden over dem, for det lykkedes både at skaffe penge til sykursus og maskiner og at finde en designer. Karen Bagge uddannet på Royal college

of Art gik med i projektet og designede fire uglepuder, som hun efterfølgende tog til Nepal for at lære de 20 landsbykvinder at lave.

Karen Bagge og jeg var utrolig spændt på, om de 20 kvinder faktisk kunne lære at sy og det stod hurtigt klart for os, at det ikke var et enten eller men et både og. Derfor introducerede vi fire produktionsgrupper: En brodergruppe, to sy-og klippe grupper og en gruppe, der skulle stoppe uld i puderne. Det vakte heldigvis stor begejstring og passede utrolig godt ind i en kultur, hvor alle har sin plads.

Vi fandt også ud af, at kvinderne absolut ikke kunne styre projektet alene, men igen var vi heldige, vi havde under arbejdet med det nye design fået en superdygtig tolk, der selv kunne sy og hun invilligede i at fortsætte som vores kvalitetskonsulent og desuden alround støtte i den løbende kommunikation. Desuden havde vi uundværlig hjælp fra en ung skolelærer, som hjalp

med at kommunikere mellem os i Danmark og kvinderne i landsbyen.

En systue
I starten lejede vi et værelse hos en af kvinderne, Asha, der har landsbyens største hus, to store rum og et køkken. Men det var uholdbart. Der var for lidt plads og Asha og hendes fortrukne mand brokkede sig konstant over det ene og det andet. Så derfor begyndte vi allerede i marts at se os om efter et sted at bygge en systue. Vi endte med at leje 2/3 af et jordlod midt i landsbyen. 'Ejeren' Hanuman Musahar gik med til at leje jorden ud i 5 år mod at få et lille rum i husets ene ende og gratis strøm i samtlige 5 år. Vi fik den lokale Sajib (Kommunaldirektør) til at sige god for kontrakten og alle kvinderne i landsbyen til at sætte deres tommelfinger på, at de ikke ville forsøge at snuppe Hanumans jord. Problemet var, at ingen i landsbyen har en lejekontrakt og derfor alle er bange for at miste 'deres' jord.

Selve systuen blev en kamp at få bygget. Jeg insisterede fra starten på, at det skulle landsbyens mænd gøre. De er stort set alle bygningsarbejdere og der er også et par enkelte murere. Det tog 4 måneder at bygge systuen og hele vejen igennem forlangte mændene flere

Fortsættes side 29...

ER LANDSBYUDVIKLING NOGET FOR AMATØRER?

Af Lone Petersen
Bestyrelsesmedlem af Dansk
Nepalesisk selskab.

Det skal handle om: Respekt, forståelse, globalisering for almindelige folk, græsrodsarbejde, fællesskab, styrke, grænseflytning - både her og der, tilfredsstillelse, inspiration, livsglæde, panderynker, udfordringer, hårdt arbejde, rådgivning, kommunikationsproblemer, kulturchock, svigt, skuffelser, venskab, tålmodighed, meningsfuldt arbejde og perspektiv. Læs mere: www.kantipur.dk.

Teacher training på Ayodhyapur
Skole, september 2010

I en landsbyskole i Sydnepal er en ung dansk, kvindelig lærer ved at fortælle en af sine elever, skoleinspektøren for Kantipur Skole, at han skal række hånden i vejret, når han har løst den stillede opgave. Så de kvindelige lærere også får en chance for at svare.

Lærer Trine Frits Nielsen og socialrådgiver Winnie Hollegaard, begge fra Silkeborg, arbejder for tiden med lærerudvikling og med en undersøgelse af skolegangskulturen i tre landsbyer - Kantipur, Ayodhyapur og Indrabasti - i Ward 6, Ayod-

hyapur VDC, Madi, Chitwan District. Efter Dashain afløses de to af fire andre unge. Signe Bønløkke, Simone Kobborg, Anna Frohn og Marie Worm. I syv uger skal de fire piger fra Herning, Holstebro og Randers undervise børnene i de tre landsbyskoler i engelsk.

Det hele startede i Kantipur i februar 2009 med dannelsen af en nepalesisk andelsforening med 40 medlemmer, investering i 25 geder til landsbyens fattigste familier samt et opsparingsprojekt. Siden kom der et undervisningsprojekt. Og nu er der også et skoleudviklingsprojekt, et veterinærprojekt, et sundhedsprojekt, et uddannelsesprojekt, et belysningsprojekt, et drikkevandsprojekt, et hjælpeprogram, et turisme- projekt og - allervigtigst - et erhvervsudviklingsprojekt. Nu er der tre landsbyer og i alt 117 familier i andelsforeningen. Det

ser ud til, at andelsforeningen er godt på vej mod målet: at løfte de tre landsbyer op over fattigdomsgrænsen inden udgangen 2013.

Møder i andelsforeningen,
september 2010

Det gode eksempel
Andelsforeningen kaldte sig i

starten 'Namuna Dalit Utthan Kantipur'. Det betyder 'Kantipur, det gode eksempel på Dalit udvikling'. Efter at yderligere to landsbyer, Ayodhyapur og Indrabasti, er kommet med, har andelsforeningen skiftet navn og ladet sig registrere som NGO.

Der er mange måder at skrue et dansk-nepalesisk landsbyudviklingsprojekt sammen på. Vores inspiration, vores rådgivning, vores forventninger og en lille klat penge betyder rigtig meget, men vigtigst er det, at nepaleserne oplever, at de selv bestemmer og selv styrer udviklingen.

På det månedlige fællesmøde er der mødepligt. Fællesmødet behandler alle andelsforeningens anliggender samt medlemmernes ønsker om mikrolån fra kassen. På mødet betaler hver familie 50 rupies - en slags medlemskontingent. Desuden kommer der afkast ind fra små investeringer i produktionsapparater til de fattigste familier. 51 familier har hver fået en ged, en gris, en butik eller hvad de nu mente, de kunne få mest forretning ud af. Der er lavet aftaler med hver familie om tilbagebetaling til andelsforeningen over højst 5 år. Pengene sættes i banken, der spares op til den fælles fremtid. Hvert år, efter godkendelse af regnskaber og kontoudtog, doubles opsparin-

gen i banken af udviklingsprojektets danske netværk. Det er selvfølgelig en gulerod, der vil noget, og i følge nepaleserne selv har opsparingspro-

jektet haft den største betydning i opstarten. Opsparingen er den lim, der holder andelsforeningen sammen.

ShyamBahadur med sine tre
børn og ged nr. 20.

Undervisning stod øverst på ønskesedlen, da vi startede for 20 måneder siden, og skoleprojektet er nu en af de rigtig gode historier i dette landsbyudviklingsprojekt. Tre hold, i alt 10 unge danskere, har de sidste 12 måneder været i Kantipur som frivillige. Ud over engelskkundskaber til både lærere og elever, er der rigtig meget kulturudveksling i skoleprojektet. Det er globalisering på græsrodsniveau.

Vi tager lige fat i en af de store udfordringer.

De fleste af os danskere ved, at når vi står skulder ved skulder, bliver vi meget stærke. Nepaleserne skal først lære det. I Dashain skal de seks unge danskere sammen Kantipurskolens forældre og lærere sætte to klasselokaler i stand på Kantipur Skole. Det

skal være med til at bygge fællesskabet op, men i virkeligheden er der brug for at arbejde meget mere med holdningerne til fællesskab og fællesskabets enorme muligheder. Kære læser, hvordan gør man bedst det, når man kun har fem år til sin rådgighed og det meste af tiden befinder sig i Midtjylland?

Sundheden
En praktiserende læge i det

Syv uger i Kantipur flytter grænser for både danskere og nepalesere

danske netværk har tilbudt sin viden og erfaring i februar 2011. Det skal blive starten af et længere forløb med fokus på folkesundheden. Kvinderne i Ayodhyapur og Indrabasti blev i september spurgt, om de kunne tænke på et område, hvor den danske læge kunne gøre god gavn. Svaret kom prompte. Det skulle handle om kvinder og børn. Hvert 6. barn, der fødes i Nepal, dør, inden det fylder fem år. Så det er nok rigtig godt set af kvinderne. En mand fra Kantipur foreslog, at alle, der besøger den danske læge, betaler 10 rupies eller hvad de nu har råd til. Det skulle være starten på en opsparing til en sundhedsklinik. Jamen, det er da alle tiders idé. Lad os komme i gang. Vi danskere kunne da godt spytte lidt i den sparebøsse.

Dette landsbyudviklingsprojekt er startet nedefra. Det er ideen, at vi skal have løftet de fattigste bønder først. Så kan vi trække de lidt mere velstående bønder med ind i udviklingen lidt senere, når vi har overskud til det.

De fattigste bønder ejer hverken land eller dyr. De arbejder for rigere bønder, de er fæstebønder. De lidt mere velstående familier ejer lidt land, dog sjældent nok til at brødføde familien. De ejer måske nogle geder, et par okser og en vandbøffel. De har måske

et barn eller to, der skal have en uddannelse. De har et lidt bedre hus, med toilet og måske et ekstra værelse. De har måske en lille solfanger, der kan levere strøm til en elpære eller to. Disse familier udgør omkring halvdelen af andelsforeningens medlemmer.

Nu, halvandet år efter start, begynder vi at kigge på disse, lidt mere velstillede familier. Og vi begynder at kigge på, om vi kan støtte uddannelse af landsbyernes unge. Ifølge foreløbige oplysninger er der omkring 25 unge fra andelsforeningen, der er i færd med at tage en uddannelse i Narayanghat, fire timers rejse eller 35 km borte. Kantipur udvalgte i februar 2010 de fire unge, to drenge og to piger, der burde være dem, der modtog den uddannelsesstøtte, som der var afsat midler til. En af pigerne er i gang med tage en bachelor i ledelse, to er på vej til at blive sundhedsassistenter, og en af drengene er startet på den dyre uddannelse til læge. Disse fire unges uddannelse støttes - et år ad gangen - med 50 %, under forudsætning at bestået eksamen kan dokumenteres, at der foreligger et skriftligt budget for udgifterne og at familierne betaler de andre 50 %. Uddannelse er guld, og det er meget vigtigt at bakke op om de unges uddannelse. Samtidig får de mere velstillede familier lidt af den opmærksomhed, de fortjener.

De fire unge til møde i Kathmandu om deres fremtidige uddannelsesstøtte

Turismen
Det er også her, hos seks af de mere velstillede familier i Kantipur, Ayodhyapur og Indrabasti, at vi, forhåbentlig i efteråret 2011 vil kunne indlo-

gere de første danske gæster. Flere mennesker i det danske netværk har udtrykt ønske om at få lov at besøge landsbyerne og på egen krop opleve, hvordan livet leves i denne del af verden. Det bliver primitivt, men der bliver en seng at sove i. Der vil være et rent og pænt værelse, hvor døren kan lukkes og låses. Der vil være et rent toilet. Der vil være fuld forplejning og ufattelig stor gæstfrihed. Et turismeprojekt vil først og fremmest være en værdifuld indtægtskilde til både andelsforeningen og værtsfamilierne, men også en spændende øjenåbner for både danskere og nepalesere.

Gæstebolig og kommende værtsfamilie Tara og SahaDev Gayak

Der skal indtægtsgivende virksomhed til at skabe bæredygtig landsbyudvikling. Der skal tjenes penge. Hvad skal landsbyerne producere og sælge? Hvordan kommer de godt fra start med erhvervsudviklingen? Hvordan finder 117 fæstebønder ud af at arbejde sammen om en fremtidig, fælles virksomhed? Der ligger en stor udfordring i at finde den rigtige rådgivning til landsbyerne. Den fornødne og kompetente rådgivning om kapacitetsopbygning og landsbyudvikling findes helt sikkert i Nepal, men hvor?

Landsbyerne er ivrige efter at komme i gang. De har foreslået flere produkter, de kunne tænke sig at arbejde med. En

mulighed kunne være ubrændte, højtrykspressede mursten til det lokale marked. En anden kunne være husflid og kunsthåndværk til det danske marked. En tredje kunne være produkter af bambus til såvel det lokale, det nationale som det danske marked. De ubrændte mursten har måske en fremtid. Analyser af den stedlige ler bekræfter, til eksperternes overraskelse, at den rigtige råvare er til stede i rigelig mængde. Men er der vækstpotentiale og dermed afsætningsmuligheder for mursten i det stærkt tilbagestående Madi? Er der mænd nok i landsbyerne, der vil arbejde med denne idé? De spørgsmål skal der arbejdes med i den kommende tid.

Produktion af husflid og kunsthåndværk til det danske marked tog vi hul på i februar 2010. Af danske garnrester begyndte vi at lave possementknapper og ben- og håndledsvarmere. Det var ikke alt lige fikst, det vi fik lavet, men jeg fik da set, at kvinderne er meget dygtige med deres hænder og meget motiverede for at lave håndarbejde og for at tjene penge. Vi mødtes hver eftermiddag for at strikke og lave knapper - og for at snakke og hygge os. En mindre produktion blev færdig i løbet af en lille uges tid. Sammen kvalitetsvurderede og prissatte vi de færdige varer. Det blev aftalt, at halvdelen af betalingen for varerne skal gå til andelsforeningen, den anden halvdel til den producerende kvinde. I løbet af ugen dukkede et par andre, meget interessante muligheder op. Der viste sig at være tradition for løbebinding, og alle kvinder kunne knytte bånd og bæltter. Så efter en uge var der en del ting at tage med hjem til Danmark, en del muligheder at arbejde videre med.

I september 2010 fik kvinderne så den første egentlige ordre, en bestilling på omkring 200 stykker husflid og kunsthåndværk til Midtjylland. 35 kilo

Læs mere på
www.kantipur.dk

uld- og silkegarn blev indkøbt i Kathmandu, og 50 sæt brugte strømpepinde var medbragt fra netværket i Danmark. Værene skal være klar til julehandlen

Er landsbyudvikling noget for amatører?

Både ja og nej!
 Den nære og personlige

De store organisationer har vist deres svage sider i forhold til spild af ressourcer og store administrationsomkostninger. I et projekt som dette spildes ingen ressourcer, og der er ingen udgifter til administration.

Hvordan arbejder man med bæredygtig erhvervsudvikling i udkanten af Nepal? Hvordan kapacitetsopbygger man tre landsbyer til at klare de mål, man gerne vil nå?

Amatøren får tidligt i processen brug for professionel rådgivning, og den er svær at finde. Amatøren skal være forberedt på, at det tager tid og kræfter at køre udviklingsprojekter. Meget tid og mange kræfter.

Til gengæld kan amatøren se frem til sit livs største oplevelser, til at møde mange lærevillige og dybt taknemmelige mennesker, til en uvurderlig indsigt i en anden kultur og til en enorm tilfredsstillelse, taknemmelighed og glæde ved at få lov at gøre en lille forskel for verdens fattigste.

Det er omvendt ikke nogen smal eller lille sag at tumle med er udviklingsprojekt for 3 landsbyer og mere end hundrede familier. Det er nødvendigt at sikre en stærk og godt arbejdende dansk organisation med en kerne af aktive mennesker.

Arbejdet bør deles ud på flere mennesker, og der bør eventuelt laves en forening. Der bliver brug for rådgivning efterhånden som de strategisk vigtige punkter kommer på bordet.

Hvordan får man 117 nepalesiske familier til at føle sig som en familie?

Er landsbyudvikling noget for amatører? Døm selv!

i Midtjylland i begyndelsen af november, så det var bare med at komme i gang.

Vi er stadig på eksperimentplanet med denne virksomhedssidé. Der mangler masser af produktudvikling og markedsføring, men markedet er til stede, og kvinderne er dygtige og motiverede. Vi er godt på vej med denne produktionsidé. Bambusproduktionen er vi ikke begyndt at kigge nærmere på. Måske skal den idé bare blive liggende i skuffen indtil videre. Måske er netop mændenes projekt med ubrændte mursten og kvindernes projekt med hudflid og kunsthåndværk en fantastisk velegnet produktkombination at arbejde videre med.

Produktion, kvalitetsvurdering, produkter

kontakt mellem landsby og initiativtager i dette landsbyudviklingsprojekt er en betydningsfuld og vigtig faktor for motivation og engagement. Ideer fødes, næres og realiseres i det tætte, personlige rum, der er opstået omkring landsbyerne, initiativtager og det danske netværk. Økonomien synes ikke at være et stort problem for amatøren. Dels har vi danskere både råd og lyst til at bidrage til at løfte nogle af 3. verdens problemer, dels er der tale om forholdsvis små beløb, dels synes der at være meget positiv opmærksomhed rettet mod personlige initiativer som dette.

Wotanimport

I vores webshop finder du mange forskellige ting fra Nepal til rimelige priser. Vi har bl. a. huer, handsker, sokker og pandebånd af uld; pashmina og allo-sjals; te (Ilam og Tuls), massageolie ifølge ayurveda-traditionen, håndlavet papir, røgelse og smykker og meget mere.

Wotanimport har rødder i Danmark og i Nepal. Vores idégrundlag bygger på fair trade principper.

Gå på opdagelse i shoppen på

www.wotanimport.com

Med luft under
uglevingerne
...fortsat fra side 25...

...penge, forsøgte at snyde med regningerne og måtte have kvinderne til hjælp med at gøre en del af arbejdet. En af kvinderne tillod sig at mene, at de faktisk burde bygge gratis, når systuen nu var til deres koner, men hun fik at vide, at hun skulle passe sig selv!

Foden i eget hus
Endelig oprandt dagen da vores nye systue stod færdig. Samtidig skulle damerne i gang med næste års designs, så vi havde en meget presset uge, hvor alt blev flyttet, vi kæmpede med vores nye overlocker symaskine, elektrikere og snedkere kom og gik. Det letteste var sådan set at lære damerne de nye puder – teknikken er den samme, det er bare andre farver.

Asha blev vældig glad, da hun så alle tingene forlade sit hus. Hun havde netop fået en svigerdatter, da byens anden førende families datter en måned forinden var løbet væk med hendes søn. Lige da det var sket havde vi produktionsstop, fordi pigens mor, der også var med i syprojektet meldte drengen og hans familie til politiet. Officielt fordi pigen kun var 17 år, men i virkeligheden nok mest fordi hendes familie er den ene af landsbyens to ikke dalit-familier, og på trods af deres nye svigersøns families relative velstand, var det ikke lige den svigerfamilie de havde drømt om.

Kommunikationen
For at kommunikere med kvinderne har vi ansat en lokal skolelærer og ildsjæl, som ved hjælp af en mobiltelefon og med internet kan kommunikere med os i Danmark. Herudover har vi en konsulent i Kathmandu, som klarer det

lidt mere komplicerede og som tager ud til landsbyen og støtter damerne i deres arbejde, når det er nødvendigt. Jeg er overbevist om, at de en dag kommer til at klare sig uden konsulent. Den ung skolelærer giver dem også engelskundervisning, når der mangler stof eller der af andre grunde er produktionsstop. Det er de ret begejstrede for, og vi synes det er skønt, at de kan lide at lære.

Historier om fremgang
Sidst jeg var i Nepal interviewede jeg nogle af kvinderne om, hvad de har ud af syprojektet og alle sagde samstemmende "mere mad på bordet, nogen at snakke og hygge sig med og så en drøm for fremtiden" – det var utrolig dejligt at høre.

At de er meget glade for deres arbejde viste sig også i sommer, da de blev tilbudt en måneds fri, så de kunne lave markarbejde til den tredobbelte løn: Ingen meldte sig! "Nej det er så hårdt og man får helt ødelagt sine fødder", lød det når jeg spurgte hvorfor de alle havde valgt at hoppe på vores ekstra sykursus i stedet for at knokle i markerne!

Selv har jeg også mange drømme på deres vegne. Og hvor de selv ønsker sig et murstenshus, så ønsker jeg dem uddannelse til deres børn. For nogle er det et spørgsmål om at få ungerne sendt afsted hver dag, for andre om at investere i børnenes videre uddannelse.

Men lige meget hvad, så tror jeg på dem og på at vi og vores fælles firma vil vokse sammen og være med til at opfylde drømmene.

Himalaya

– dit lys højdepunkt!

Mountain Delights Treks & Expedition er et lokalt trekking bureau med base i Kathmandu. Vi har i mere end ti år arrangeret trekking i Nepal, Tibet og Bhutan.

Mountain Delights arrangerer skræddersyede ture til nogle af Nepals mest populære destinationer, f.eks. **Mount Everest, Annapurna, Langtang og Kunchenjungha.**

Vi tilbyder ture med fokus på miljø og bæredygtighed. På ture som **Ganesh Himal Eco Trek**, bevæger vi os væk fra de mest populære ruter og ud i **uberørt natur**. Her møder du den **lokale befolkning**, og får indsigt i dens dagligdag. Mountain Delights støtter lokalbefolkningen bl.a. med skoleprojekter og ved at bruge lokale portere.

Vores guider har stor erfaring med trekking, og de har et unikt kendskab til **Himalaya og nepalesisk kultur**. Alle vores guider har en fortid som portere og dermed et meget stort lokalkendskab til trekking ruterne.

Udover trekking tilbyder Mountain Delights også en række andre aktiviteter som landsbyophold, safari, bungee jump og paragliding ...

Mountain Delights
Treks & Expedition PVT. LTD.

Hvis du vil vide mere, så besøg os på vores hjemmeside:
www.gotomountain.com
Eller kontakt Flem P. Sæptoka
Email: info@gotomountain.com

I august sad jeg på min stamcafe i Kathmandu, mens morgenmylderet ivrigt kæmpede sig forbi cafeens store vinduer. I avisen, The Himalayan, faldt min opmærksomhed på artikel, skrevet af en 15årig dreng, Shritesh Batterai, fra 10.klasse i Little Angels School. Han havde vundet en artikelkonkurrence med titlen, "Mit drømmeland". Shritesh er vild med facebook og vil arbejde med computer animation. På det punkt er der vist ingen forskel mellem 15årige. Shritesh' drømme for sit land viser et billede af et ungt menneske, der er vokset op med stor utryghed og udfordringer. Lad os håbe, at hans drøm må gå i opfyldelse.

Pia Torp

MIT DRØMMELAND

Af Shritesh Batterai, 15 år

Man siger, at håbet er lysegrønt. Vi, det nepalesiske folk, lever i en tid fuld af usikkerhed. Anarki og politisk indblanding i enhver sektor har skubbet landet baglæns. Selvom fremtiden er usikker, vågner folk hver dag med nyt håb. Jeg drømmer om Nepal som en supermagt, ikke i kraft af sit arsenal af våben og ammunition, men i kraft af sin forskelligartede infrastruktur, generelle udvikling, sin intellektuelle arbejderklasse og sin uovertrufne skønhed.

Jeg drømmer om et højt udviklet Nepal – et land, hvor alle mennesker har fri adgang til alle større goder som uddannelse, sundhed og basal ernæring.

Jeg drømmer om et Nepal, hvor lederne er dygtige og værdige, som har bidraget og hvis mission er at bidrage mere. Det er et land, hvor der ikke findes ond politik, og hvor almindelige menneskers dagligdag er uberørt, et land, hvor folket har valgt kompetente ledere til deres eget bedste. Der er ingen utilfredshed blandt folk, så demonstrationer og uroligheder eksisterer ikke. Landet, som jeg drømmer om, er roligt og sikkert. Det er et land, hvor mine forældre ikke behøver at bekymre sig, om jeg kommer sikkert hjem fra skole. Investorer behøver ikke bekymre sig, om 'donationer' eller trusler. Folk kan leve det liv, de ønsker, med

det de tjener. Et land, som støtter ytringsfriheden, jeg drømmer om Nepal, hvor naturens ressourcer og skønhed udnyttes og beskyttes samtidig. Byerne er godt planlagte med grønne tiltag overalt. Jeg drømmer om et land, hvor jeg læser med internationale studenter, som kommer til dette vidunderlige sted hvert år for at studere.

Denne drøm kan kun gå i opfyldelse, hvis alle mennesker i Nepal fra alle landets hjørner og fra alle samfundslag arbejder ærligt sammen hen imod landets fuldbyrdelse, da vil min drøm ikke være langt fra at gå i opfyldelse.

Shritesh Bhattare
Grade X, Little Angel's School
Nepal

IVÆRKSÆTTER I NEPAL

CHIMALAYA
af Pia Torp

Inspirationen til CHIMALAYA opstod i foråret 2009 på en rejse til Nepal, hvor min mand, Carsten Bennike, skulle opfylde sin drøm om at bestige verdens højeste bjerg, Mount Everest.

Som andre førstegangsbesøgende i landet, blev vi fascinerede af Nepals fremmedartethed og mangfoldighed. Men det var landets stolte håndværkstraditioner, der for alvor dannede grundlaget for vores firmas vision om at dele de smukke, håndfremstillede produkter med forbrugere i vores verden. Historierne omkring håndværkernes liv og processer er så spændende, at det gav mig mod til at prøve et nyt sporent arbejdsmæssigt.

Sidenhen har jeg besøgt landet adskillige gange for omhyggeligt at udvælge håndværkere og de ypperligste kvalitetsvare. Konceptet er at forhandle cashmere plaider, tørklæder og stentøjskeramik af højeste kvalitet på webshop.

Gennem salg og aktiviteter arbejder vi for en mærkesag, som i dette tilfælde er et samarbejde med Skolemad til Nepal.dk.

Udfordringerne

Der er lagt en designlinje, så varerne tilpasses firmaets koncept og den nordiske bolig- og livsstil.

Hver dag bringer nye "interessante" oplevelser, misforståelser eller nye "vinkler". På kort tid har jeg lært meget om at drive en virksomhed fra et 3. verdens land. Eksemplerne er mange. Ting tager tid i Nepal. Når jeg kommer bragende med min alenlange mødeliste og to-do planer, er jeg yderst heldig, hvis jeg når 40 % af planen. Festivaler (dem er der mange af) er altid i vejen. Uforberedthed og glemsomhed er også med på listen af sædvaner, der må ændres. Forkerte vareprøver og indfarvning. Priser stiger og priser - nej, falder ikke, men bliver udregnet på "nye" kreative måder. Forkerte labels. Mangelfuld syning. Nye "tiltag", der ikke var en del af aftalen, men som alligevel bør påskønnes, da de trods alt er et forsøg på at tage et personligt initiativ. Alt sammen uforståeligt, når man ved, at de sagtens kan udføre den konkrete aftale.

Kommunikation er svær og kulturelle, sociale skel er også med til, at noget går skævt. Tillid skal opbygges. Men lidt efter lidt

eliminere fejtagelser. Nye opstår. Det er en dynamisk proces. Men sammen bliver vi bedre til at tackle det – hver især.

Uagtet mine erfaringer som projektleder, ender mine rejser hver gang med, at jeg har et ocean af leverandører renderende ind og ud af min lejlighed den sidste aften. Alt det, der burde have ordnet, inden jeg kom, sker i sidste øjeblik eller udsættes til næste besøg. Jeg arbejder stadig på at finde ud af hvorfor.

Bæredygtighed

Der er meget, man kan gøre, for at hjælpe en producent og dermed de ansatte, familier og samfundet mere på vej. Jeg hjælper et væveri med generationsskifte og med at blive opdateret på designs, indretning af showrooms, udvikling af kvaliteter og salgsstrategier. Det betyder, at jeg må arbejde med dygtige folk herhjemme, for at kunne gennemføre ideerne.

Mange væverier levede højt på bølgen af pashmina hysteriet i begyndelsen af halvfemserne, men siden har de ikke formået at udvikle sig, og det er svært at få gang i salget til udlandet af flere årsager. Uroen i landet

er en faktor, men deres mangel på at følge med tid og trends, deres evne til at styre forkert eller slet ikke at handle er en anden.

Hvis CHIMALAYA skal have en chance, må vi i første omgang

Der er behov for know-how. Jeg sikrer mig, at lønninger og arbejdsforhold er i orden, at de tager hensyn til arbejdsmiljøet. Der skal tages flere skridt, men hverken Rom eller Nepal blev bygget på en dag.

udfordringerne glæder jeg mig over hver en ting der virker - ikke mindst de fantastiske håndværkere, der sidder i den anden ende og skaber deres vidunderlige produkter.

Til de af læserne, der også er betaget af Nepals bjerge, så fik min mand opfyldt sin drøm om at nå toppen af Mt. Everest den 19. maj 2009. Nu er det min drøm om et berigende samarbejde med håndværkerne i Nepal og en god forretning.

Læs eventuelt mere på www.chimalaya.com

entreprer med folk, der allerede har en vis forretningserfaring, og som kan kommunikere på et vist niveau. Det betyder bestemt ikke, at de kan selv.

Indimellem spørger jeg mig selv, hvorfor jeg dog fik den sindssyge ide. Men der er flere dage, hvor jeg fyldes med stolthed og hjertevarme. Trods

www.democracy-handbook.org søger oversættere!
Alle kan deltage - også selv om du ikke kan oversætte!

**Bliv medlem af Dansk
Nepalesisk selskab
-Og få NepalVison
med posten!**

Dansk Nepalesisk Selskab har til formål at fremme dansk-nepalesisk samarbejde om bæredygtig udvikling, turisme, samhandel, kultur, m.m. Selskabet er upolitisk.

Det forsøger vi at gøre gennem oplysende virksomhed som f.eks. foredrag, hvor vi gennem foredrag og billeder oplyser om forskellige sider af nepals kultur, natur og historie.

På vores hjemmeside www.nepal.dk, (hvor enhver kan registrere sig, og modtage vore nyhedsbreve pr. e-mail) forsøger vi at bygge netværk. Man kan annoncere efter ligesindede, oprette en blog eller uploade et fotoalbum.

Der er ingen bestemte rammer eller begrænsninger for hvilke emner man tager op, så der er noget for enhver, hvad enten man interesserer sig for bistandshjælp, forretning, kultur, natur eller om man er en nysgerrig turist som gerne vil se noget andet end det sædvanlige.

Desuden forsøger vi at arbejde sammen med andre foreninger.

Det kan være ved at støtte op om arrangementer eller i samarbejde at arrangere foredrag eller events.

Endeligt udgiver vi bladet du sidder med i hånden. NepalVison uddeles dog kun til medlemmer og annoncører.

Vil du modtage bladet 2 gange årligt i fremtiden og samtidigt få gratis adgang til alle vore foredrag og arrangementer, skal du blot melde dig som medlem på e-mail:

birgit@nepal.dk

eller ringe til vores kasserer Birgit Nielsen på telefon nr.:

Det koster kun kr. 170 om året.

Ring: 40 75 28 58

eller

Skriv: birgit@nepal.dk

ET LILLE BIDRAG

Af Prakash Dhakal

Det er et relativt nyt fænomen, at nepalesere kommer til Danmark. Men siden 2006 er de kommet som studerende, arbejdende m.m. De første år var det ikke så mange, men nu er strømmen mere konstant, og man vurderer, at ca. 90 % af nepaleserne i Danmark er studerende.

Selvom vi ikke er så mange endnu, kan man godt sige, at vi har et nepalesisk samfund i Danmark.

De nepalesiske studenter har stiftet en organisation kaldet Nepalese Student Networking Forum-DK, der repræsenterer alle de nepalesiske studenter i Danmark. Det er en non-profit organisation, som ved særlige lejligheder laver små arrangementer i samarbejde med Nepal. Således var vi under COP 15 topmødet sidste år involveret i demonstrationen Save the Himalayas, der var organiseret af den nepalesiske regering. Ved den lejlighed havde vi mobiliseret rigtig mange studenter, der fyldte godt ved marchen.

Ved den største nepalesiske festival Dashain d. 6. oktober i år arrangerede vi en kulturaften, Copenhagen Musical Night, i Kroegers House i Tårnby. Vi havde hentet kunstnere fra Nepal til at underholde.

Men, det var ikke kun for at underholde os selv, det var også for at skabe opmærksomhed om foreningen. For det er jo ikke muligt for os alle sammen at tage tilbage til Nepal for at fejre festivalen sammen med familien.

Aftenens tema var at skabe en følelse af familieskab, nu vi var så langt fra festivalen og familierne derhjemme. Men hovedformålet var at etablere en lille fond til at hjælpe fattige børn i Nepal med at få en uddannelse. Det er ikke let at gennemføre så stort projekt i sådan en lille forening, men vores vilje og arbejdsindsats har gjort det muligt.

Til festen var vi over 350 glade mennesker – heraf adskillige danskere, der elsker vores land og kultur. Indtægten fra billetsalget gik til fonden, som nu kan hjælpe mindst fem børn til at få en uddannelse.

Men der er stadig mange børn i Nepal, der ikke kommer i skole eller hvis forældre ikke har råd til ting som tøj, bøger, taske, skriveredskaber m.m.

Og vi ved selvfølgelig godt, at vores fond kun kan hjælpe få børn i det store perspektiv. Men det er vores lille bidrag.

For uddannelse er lyset i livet.

TORDENDRAGENS LAND

Som et apropos til Finn Thilsteds artikel om bhutanesiske flygtninge i Nepal bringer jeg her et par billeder fra min sidste tur til landet i dette efterår.

Hvor de fleste lande måler deres velstand i BNP, måler Bhutan også bruttonationallykke, som er et samlet udtryk for niveauet af bæredygtig udvikling, bevarelse af kulturelle værdier naturbeskyttelse og god regeringsførelse. Måleværdien blev indført af den forrige konge, inden han overlod tronen til sin søn og magten til en folkevalgt regering.

Landet fremstår for den rejsende som forholdsvis rent og velorganiseret - i hvert fald i forhold til nabolandene.

Men landet er altså stadig et af verdens fattigste, og der er mange, som trods alt nok ville sætte pris på en mere reel forbedring af levestandarden. Blandt andet dem, som Finn Thilsted beskriver i sin artikel

Tekst og foto Knud West Hansen

WHAT I HEARD IN NEPAL...

Vi vil gerne opfordre jer medlemmer og andre læsere til at sende os små tips og nyheder, som vi kan bringe her i bladet. Skriv til nepalvision@nepal.dk - og vedhæft gerne billeder! (Helst i høj opløsning).

Very late news...

Udviklingsminister Søren Pind besøgte som bekendt Nepal i April dette forår.

betterfelt.com blev bæret med et besøg på sit værksted i Kathmandu. Det blev på alle blev en mærkedag for virksomheden. Den lokale ledelse havde arrangeret en officiel modtagelse efter Newari tradition med musik og rituelle velkomst-snacks og drikke.

Herefter viste en stolt indehaver rundt på virksomheden som beskæftiger ca. 80 lokale medarbejdere. Produktionen af denne sæsons hjemmesko, var netop sat i gang, og det blev dermed også en markering af at virksomheden gik fra en meget hård opstartsfasen hvor man kæmpede for sin overlevelse til en ny fase med ordrer og vækst.

AT BO
PRIVAT HOS
DOLMA

Koncertkalender for Nepal 2010

Følgende koncerter er blevet fastlagt:

27. januar 2011
i Viften, Rødovre
(større dansk rockband)

10. Februar 2011
Paletten, Viborg
(Bourbon Street Jazzband +
overraskelse)

11. Februar 2011
på Stenbohus, Ribe
(Kenn Lending m/u venner)

12. Februar 2011
Det Bruunske Pakhus Fredericia
(Simon Høirup m. fl.)

17. Februar 2011
Galaksen, Værløse
(større dansk rockband)

Derefter kommer vi til Woxhall, Århus - Skræen, Aalborg - Syseslettinget, Hjørring - Alision 2, Sønderborg - Måske Horsens - Star, Vordingborg - Bygningen, Køge - Elværket Holbæk samt måske Helsingør og Næstved. Datoerne kendes endnu ikke men vil blive sendt snarest muligt.

Tekst og foto Knud West Hansen

NEPAL PÅ REJSEMESSER

På Vagabonds rejsemesse 22-23 oktober havde Nepal Tourist Board en fin stand. Det var NTB og ambassaden, der stod bag. Det var to travle dage med kæmpe interesse for Nepal. Og vi fik uddelt billeder, tasker, brochurer og æbler i store mængder. Og Birgit fra selska-

bet kom af med restoplaget af Nepal Vision.

Den store opmærksomhed kom lidt bag på os, og der var konstant kurerer hhv til ambassaden efter giveaways og grønt-handleren efter æbler.

Standen var bemanded med Sarita, Kabita, Birgit og undertegnede med moralsk støtte fra Lars Gundersen og ambassaden, som var vært ved en lille reception lørdag aften.

Vi er klar til Bellacentret til foråret.

Dolma er en tibetansk kvinde, som bor i Kendole nær Swyambhunath templet i Katmandu. Hun bor i et sammensurium af små bygninger omkring en lukket gård. Her bor hun sammen med sin familie: bedsteforældrene, bror, to sønner, onkel, onkels søn og 2 piger der hjælper i husene.

Hendes mand arbejder i udlandet. Vi havde 2 overnatninger i et af Dolmas 2 gæsteværelser. Det er pæne værelser og inden længe bliver det tilhørende badeværelse i orden.

I alt kan 4 personer overnatte, og

der kan evt. laves en opredning. Vi følte os meget velkomne. Der blev lavet nepalesisk/tibetansk mad til os, og den første aften spiste vi maden sammen med familien. Dolmas lama bror var på besøg. Snakken gik om Nepal og om Danmark. Dolma oversatte, så også bedsteforældrene kunne være med.

Det bedste ved at bo privat er den indsigt, vi får i et almindeligt familieliv i Nepal. Det er også spændende at spise typisk nepalesisk hverdagsmad. Dolma er en fin turistfører. Som buddhist ved hun selvfølgelig meget om buddhismen og om templerne. Specielt er hun

naturligvis meget interesseret i Swyambhunath, da hun bor så tæt på. Templet ligger højt oppe. Man kan køre op til indgangen, men hvorfor ikke tage trappen med de mange trin. Nationalmuseet ligger tæt ved, så der var vi også.

Afskeden var rørende. Først fik vi hvert et hvidt tørklæde om halsen med ordene: "Må du få en sikker rejse". De to gamle kom også og hængte et tørklæde om halsen, hvorefter de sagde farvel ved at lægge panden mod vores.

Så kom taxaen, og vi kørte ad hullede gader, hvor det vrimlede med fodgængere og ikke

så mange biler, da det var tidlig morgen

Det var en fin oplevelse at være i Dolmas hjem. Og det var gode samtaler, vi havde.

Skal du til Nepal, så snyd ikke dig selv for at bo hos Dolma nogle nætter.

Du kan skrive til hende: tsering6453@yahoo.com
Skriv i god tid, da Dolma ikke selv har en computer men skal ud for at se sine mails.
Eller du kan ringe: 4284665 (mobil) 9803529862

Med venlig hilsen
Kirsten Poulsen
jkpoulsen@gmail.com

A scenic view of a mountain range with a valley below, seen from under a thatched roof. The mountains are partially covered in snow and are shrouded in a light mist or haze. The foreground shows the dark, textured eaves of a thatched roof, with some icicles hanging down. The overall color palette is dominated by cool blues and greys, with a touch of white from the snow.

Afsender:
Dansk-Nepalesisk Selskab
Karlsbergvej 85
Askildrup
8940 Randers SV